NČ
naš čas

14. maja 1976 — Leto XII. — Št. 18 (327) — Cena 2 din

Svečan sprejem štafete mladosti

Mladina, delovni ljudje in drugi občani velenjske občine so v torek nadvse slovesno sprejeli zvezno štafeto s pozdravi in najlepšimi željami dragemu tovarišu Titu za njegov 84. rojstni dan. Prvi je ponesel štafetno palico mladinec Stane Tajnšek, ki jo je v Šentilju sprejel od mladih iz žalske občine. Med nekaj več kot dveurno potjo po naši občini, so ji vsepovsod priredili izredno svečane sprejeme s kulturnimi programi. Vsepovsod so mladi, delavci, rudarji in drugi občani v mislih krepko stiskali roko tovarišu Titu z neizmerno željo, da bi bil še dolgo naš voditelj. Na svoj način so sprejeli zvezno štafeto mladi iz Zavodenj. Tako kot lani so jo nekaj sto metrov pred vasjo dočakali na konjih in jo nato v lahkem diru ponesli skozi to partizansko vasico. Okrog petnajste ure pa je štafetna palica na Slemenu zapustila velenjsko občino. – Na sliki: prihod štafete na Titov trg v Velenju.

Naša pomoč ljudem na Primorskem

V akcijo solidarnostne pomoči prizadetim po potresu v občinah Tolmin in Nova Gorica se vključujejo tudi delovni ljudje in občani Velenja.

Na občinski skupščini Velenje so se v ponedeljek, 10. maja, sešli predstavniki delovnih kolektivov in občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij. Skupaj s predstavniki velenjske občinske skupščine so se dogovarjali o prvi pomoči ljudem na Tolminskem in Goriškem, ki jih je prizadel potres.

Dogovorjeno je bilo, da bodo denarno pomoč zbirali delovni kolektivi, družbenopolitične organizacije in drugi na posebnem računu pri velenjski podružnici Službe družbenega knjigovodstva Na ponedeljkovem sestanku so sklenili pozvati vse delovne kolektive v občini, prav tako pa tudi vse delovne ljudi in občane, da se v okviru možnosti takoj vključijo v akcijo pomoči potresnemu območju.

Predstavniki Velenja so v ponedeljek, 10. maja, obiskali tudi kraje, ki jih je prizadel potres. Vse kaže, da bo najbolj dobrodošla pomoč, za katero se je Velenje med prvimi odločilo, v gradbenem materialu. Po vsej verjetnosti bodo zbrana sredstva na posebnem žiro računu porabili v ta namen. O konkretnih oblikah te pomoči pa se bodo še dogovorili.

Seveda pa se bodo delovni kolektivi, družbenopolitične organizacije ter delovni ljudje in občani vključevali tudi v republiške solidarnostne akcije za pomoč krajem in ljudem, ki jih je na Tolminskem in Goriškem prizadel potres.

V velenjski občini so do torka, ko smo zaključevali redakcijo današnje izdaje Našega časa, zbrali 300 tisoč dinarjev.

Objavljamo številko tekočega računa, kamor pošiljajte prispevke: »Pomoč prizadetim na Primorskem« št. ž. računa 52800-655-29091

● PETKOV KULTURNI VEČER

O Ivanu Cankarju

Nocojšnji „Petkov kulturni večer" v knjižnici Kulturnega centra v Velenju (začel se bo kot običajno ob 19. uri) je namenjen 100-letnici rojstva našega največjega pisatelja Ivana Cankarja. Literarni zgodovinar dr. Anton Slodnjak bo oživil svoja razmišljanja in vtise o upodobitvah Ivana Cankarja ter razgrnil podobo kulturnih in političnih razmer v odločilnem obdobju naše zgodovine. Kulturni program bo izvajalo KUD Anton Aškerc z Rudarskega šolskega centra Velenje.

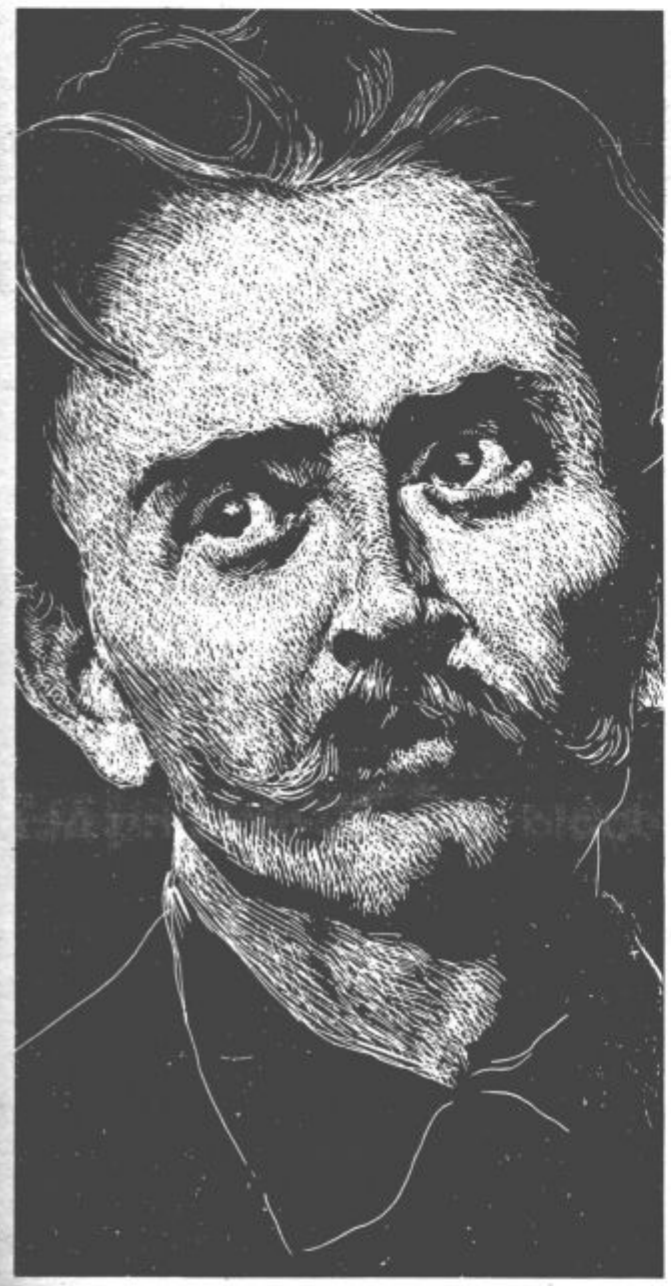

Roman Albreht predaval v Šoštanju

V zvezi z organizacijo javne razprave o osnutku zakona o združenem delu je bil v petek, 7. maja v kulturnem domu v Šoštanju seminar za člane aktiva razlagalcev, člane komisije za operativno vodenje javne razprave, občinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine ter za direktorje temeljnih oziroma organizacij združenega dela. Na seminarju je predaval predsednik zvezne komisije za pripravo osnutka zakona o združenem delu Roman Albreth.

Med več kot dvournim predavanjem je udeležence seminarja seznanil s potekom oblikovanja, tega pomembnega dokumenta ter še posebej obrazložil nekatere značilnosti zakona. V nadaljevanju seminarja pa je Roman Albreht odgovarjal na vprašanja.

V torek popoldne pa je bil v Velenju posvet – sklicala ga je komisija za operativno vodenje javne razprave, na katerem so seznanili z vsebino osnutka zakona, okvirnimi cilji, programom javne razprave in neposrednimi nalogami v zvezi z javno razpravo, predsednike osnovnih organizacij sindikata ter konferenc osnovnih organizacij sindikata.

Celjski pogovori

Prejšnji petek je bilo v Celju na pobudo medobčinskih vodstev družbenopolitičnih organizacij, sveta osmih občin in področnega odbora gospodarske zbornice kar pet posvetov regijskega značaja. Direktorji večjih delovnih organizacij, predsedniki občinskih skupščin in izvršnih svetov ter funkcionarji občinskih družbenopolitičnih organizacij so se v petih skupinah pogovarjali s člani slovenskega izvršnega sveta in drugih republiških institucij o gospodarskih vprašanjih, politiki cen, kmetijstvu in gozdarstvu, zdravstvu, vzgoji in izobraževanju. – O celjskih pogovorih objavljamo na notranjih straneh zapis, ki ga je pripravil Ljuban Naraks.

● Karavana mladih

Letošnja karavana mladih in srečanje mladih bo v Poreču od 20. do 23. maja. Karavana bo že peta zapovrstjo, posvečena pa bo praznovanju dneva mladosti in 35-obletnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Organizatorja letošnje karavane mladih, center za kulturno dejavnost in občinska konferenca ZSMH v Zagrebu, načrtujeta, da se bo udeležilo karavane okoli 2 tisoč ljudi iz Slovenije in Hrvatske ter okrog 50 iz BiH. Karavana bo obsežna, saj bo na pot odpeljalo 40 avtobusov, kar 10 iz Slovenije. Organizator pa je pozval k sodelovanju 830 delovnih organizacij iz 90 slovenskih mest.

Namen letošnje akcije nikakor ni v komercialnem učinku in se bo zaradi tega razlikovala od prejšnjih. Želijo, da bi na srečanje v Poreč prišlo čimveč delavske mladine, osrednji namen pa je krepiti bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in sicer na način, da se mladi zbližujejo in izmenjujejo svoje delovne izkušnje.

N.L.

Podelili visoka odlikovanja

"Naše današnje srečanje je svojstven prispevek k praznovanju praznika dela. Svojstven zato, ker se ob delovnih uspehih in rezultatih naše graditve na najvrednejši način ustavljamo pri deležu posameznih tovarišic in tovarišev – občanov Velenja. Poseben mik daje naši svečanosti dejstvo, da bodo tokrat podeljena najvišja državna priznanja – odlikovanja predsednika Tita. Podeljena bodo tovarišicam in tovarišem, ki so svoje ustvarjalno življenje in delo neumorno podarjali razcvetu Zveze komunistov in naše samoupravne socialistične družbe." Tako je dejal sekretar komiteja občinske konference ZK Velenje Franjo Korun na kratki a prisrčni slovesnosti v hotelu Paka v Velenju, na kateri je predsednik skupščine občine Velenje Nestl Žgank ob navzočnosti predstavnikov družbenopolitičnih in delovnih organizacij naše občine podelili visoka odlikovanja predsednika republike tovariša Tita šestim občanom občine. Angela Roeck je prejela Red zaslug za narod s srebrnimi žarki, Avgusta Jeriho, Hermino Klančnik, Jožeta Kovača, Janeza Miklavčiča in Erna Rahtena pa je predsednik republike odlikoval z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Janez Miklavčič, Hermina Klančnik, Avgust Jeriha, Jože Kovač, Erno Rahten (z leve proti desni), spredaj levo sedi Angela Roeck.

NAJMODERNEJŠE NAKUPOVANJE – Že leto dni dela v Tokiu ena najmodernejših samopostrežnih trgovin. Od vstopa do izstopa iz trgovine je vse avtomatizirano. Kupec vzame posebno magnetizirano kartico, ki jo vrže v predale poleg zasteklenih polic z blagom. Aparat takoj spusti blago za kupca in označi ceno. Samo pri blagajnah so uslužbenci, ki označene kartice vržejo v blagajno in dobijo seštevek blaga, ki so ga kupci kupili. Kupci v teh trgovinah pa niso najbolj zadovoljni, ker blaga ne morejo otipavati, otroci pa so zelo zadovoljni, ker jih vse to spominja na avtomatizirane igračke.

BRITANSKI FUNT PADA – Zadnje leto se nestabilnost britanskega gospodarstva odraža s stalnim padom vrednosti funta. V primerjavi z dolarjem in drugimi zahodnimi valutami je padel sedaj na najnižji nivo v svoji zgodovini. Inflacija in nestabilnost gospodarstva sta ogrozila še nekatere druge zahodne valute, tako je tudi italijanska lira padla na najnižjo vrednost doslej. Po kurzni listi menjajo od 6. maja dolar za 18,06 dinarja, britanski funt za 33,31 dinarja in italijansko liro za 2 dinarja.

Na sliki vidimo, kako si fotoreporter razlaga situacijo, v kateri je britanski funt. Pred londonsko banko ležijo bankovci funtov do polovice v blatu in simbolično prikazujejo stanje britanske valute in celega gospodarstva.

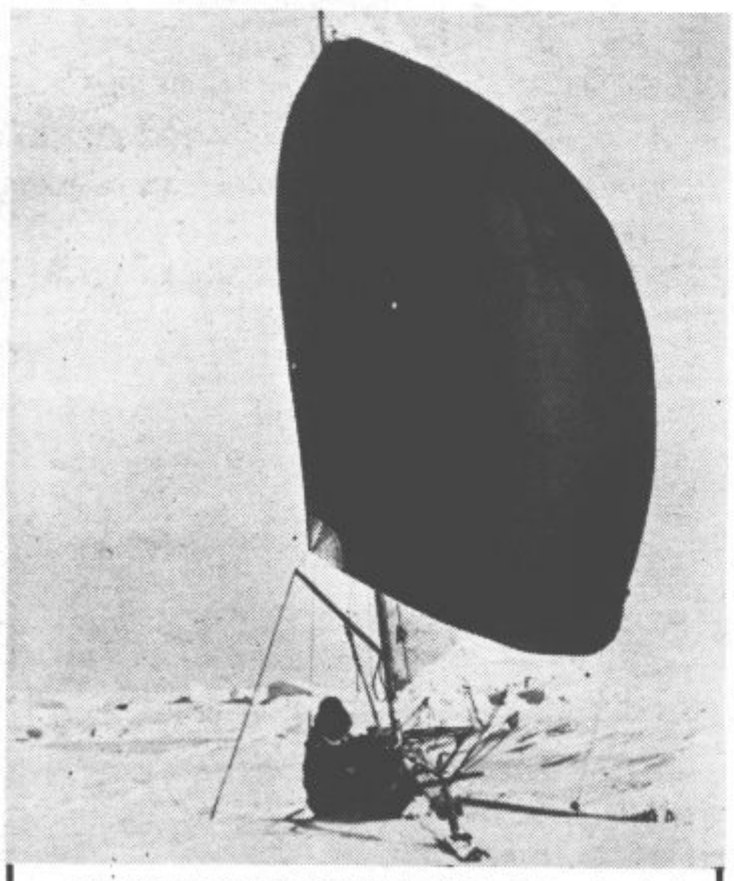

Z JADRNICO DO SEVERNEGA TEČAJA – Potovanje v kraje večnega ledu je bilo doslej možno le za dobro opremljene ekspedicije, pa vendar je bil tudi takšen izlet povezan z mnogimi težavami in izkušnjami. V začetku aprila se je odpravil francoski trener MAGNAH na severni pol z jadrnico in tako dokazal, da je to prevozno sredstvo zelo uporabno. Na sliki ga vidimo v objemu večnega snega in ledu na skrajnem severu.

ZADNJE DNI PO SVETU...

● Tito v Grčiji

Predsednik republike Josip Broz Tito se mudi na uradnem in prijateljskem obisku v Grčiji, kjer so ga sprejeli izredno prisrčno in z najvišjimi častmi.

Grčija in Jugoslavija sta deželi, ki imata različen notranjepolitični ustroj ter imata tudi na zunanjepolitični sceni različen položaj, toda to nikakor ni ovira za dobro sodelovanje, iskanje najboljših poti za mir in dobre odnose na svetu sploh – še posebej pa med njima in na Balkanu.

Razgovori jugoslovanskega predsednika z njegovimi gostitelji (v Grčijo je dopotoval na povabilo predsednika republike Constantina Cacosa in predsednika vlade Karamanlisa) so vseskozi izčrpni in minevajo v vzdušju odkritosti ter želja po dobrososedskem sodelovanju.

Prav slednjemu je v jugoslovansko-grških razgovorih posvečenega veliko časa in to velja tako za politični, kot za ekonomski del razgovorov.

Sicer pa velja opozoriti na zares veličasten sprejem, ki ga je naš predsednik doživel v Grčiji, kjer visoko cenijo njegov prispevek ne samo k medsebojnemu sodelovanju, marveč svetovnemu miru nasploh.

Predsednikov obisk v sosednji Grčiji ne bo ostal brez odmeva tudi na širšem področju, saj je samo potrditev načela, da za sodelovanje, ki temelji na spoštovanju neodvisnosti, suverenosti in enakopravnosti, nekatere razlike, ali celo odprta vprašanja, nikakor niso ovira.

● Jugoslovanska stališča

Medtem se je v Nairobiju, glavnem mestu Kenije, nadaljevala razprava na četrti konferenci za trgovino in razvoj Združenih narodov, UNCTAD.

Delegati so s posebnim zanimanjem poslušali poslanico jugoslovanskega predsednika, v kateri je bila izražena želja, da bi proces demokratizacije mednarodnih ekonomskih odnosov pospešili in ga razširili tudi na področja, ki danes v njem niso zajeta.

Svet, ki je razdeljen na revne in bogate, ni dober in pravičen – razen tega pa vsebuje nevarnosti za konfrontacijo in spopade, je poudaril jugoslovanski predsednik v svoji poslanici. Zato si bo Jugoslavija skupaj z drugimi deželami prizadevala, da si izbori spremembe.

„Od nas je odvisno", je rekel predsednik republike v svoji poslanici, „ali bodo ti procesi potekali prek plodnega in enakopravnega sodelovanja, v katerem bodo vse države našle svoje interese, ali pa se bodo od tega oddaljevale in se izpostavljale nevarnim konfliktom."

Opazovalci menijo, da bo UNCTAD še en uspel poskus zlasti neuvrščenih in dežel v razvoju (ki so se jim s svojimi stališči precej približale to pot tudi nekatere razvite kapitalistične dežele – na primer Švedska ali Nizozemska), da bi se svet začel hitreje premikati na poti k pravičnejšim mednarodnim ekonomskim odnosom.

● Bijedićevi pogovori

Predsednik zveznega izvršnega sveta Djemal Bijedić je zaključil svojo pot po nekaterih zahodnoafriških deželah. V glavnem mestu Gvineje ga je sprejel predsednik te dežele Toure.

Državnika sta se pogovarjala zlasti o razvoju medsebojnih odnosov, za katere sta ugotovila, da so dobri, vendar pa bi jih bilo mogoče (še posebej z gospodarskimi stiki) še bolj utrditi in pa o pripravah neuvrščenih na peto konferenco šefov držav ali vlad neuvrščenih dežel, ki bo sredi avgusta v Colombu.

Temu letos najpomembnejšemu dogodku v svetu neuvrščenih je posvečenih zadnje čase vse več obiskov in razgovorov tudi v drugih deželah, ki pripadajo neuvrščenemu svetu.

...IN DOMOVINI

PAVILJON – Ob mednarodnem dnevu Rdečega križa pripravlja republiški odbor RK Slovenije proslavo 20-letnico delovanja Debelega rtiča, hkrati pa bodo odprli novi pavilijon za letovanje otrok. Tako se bo zmogljivost letovišča razširila za 150 postelj (10 sob po 15 postelj) in bodo v letni sezoni lahko sprejeli dnevno do 1000 otrok. Novi objekt je veljal 5,150.000 dinarjev; 5 milijonov so prispevale občine Novo mesto, Litija, Grosuplje in Trbovlje, preostala sredstva pa je zbral republiški rdeči križ.

●

KAVA – Zvezni izvršni svet je odločil podražiti surovo kavo za 15 dinarjev in 66 par pri kilogramu. Ob upoštevanju vsega, kar je treba prišteti k ceni kave v trgovini, bo tako pražena kava poslej v prodaji na drobno za 26 dinarjev in 45 par pri kilogramu dražja kot prej. Kava se je podražila predvsem zaradi podražitve surove kave na svetovnem trgu.

●

NUKLEARKA – Dela pri naši prvi nuklearki, prve kilovatne ure električne energije naj bi dajala aprila 1979, napredujejo, čeprav so izvajalci z nekaterimi stranskimi objekti v zaostanku. Tako je doslej ocenjena zamuda pri gradnji že na dobre štiri mesece – vendar pa tako investitor kot izvajalci menijo, da bodo zamude do pričetka obratovanja odpravili. Sicer pa je vrsta vzrokov, ki zavirajo gradnjo naše prve 650 MW nuklearke v Krškem; med njimi naj omenimo neusklajenost nekaterih zveznih predpisov pri uvozu opreme. Poleg tega pa investitorje pesti tudi inflacija, ki je med drugimi vzroki tudi najbolj vplivala na podražitev naše prve izmed 18 atomskih elektrarn, kolikor jih bomo zgradili v Jugoslaviji do leta 2000.

●

EPIDEMIJA – Epidemija gripe v Sloveniji, ki je trajala od 1. marca do 26. aprila letos, je končana. Zanjo obolevajo namreč le še redki posamezniki. Sicer pa je za gripo, ki jo je letos raznašal virus A Victoria 75, zbolelo kar 156.710 ljudi. Od tega jih je največ obolelo na območju Maribora – kar 38.886, na drugem mestu je Celje z okolico (26.515) na tretjem mestu pa območje Ljubljane (20.454), tako lahko rečemo, da je bilo letošnje število gripoznih bolnikov pri nas po letu 1969 največje. Lani je za gripo obolelo 91.406 občanov.

●

LADJE – Reška brodarja Jugolinija in Jadrolinija nameravata v prihodnjih letih kupiti več novih ladij. Jugolinija bo v prihodnjih petih letih kupila 18 ladij, od tega 2 kontejnerski, 6 linijskih, eno tipa ro-ro, 3 bulk freedome, 2 bulk-carrierja in 4 tramparje. Za te ladje bodo potrebovali približno 2,8 milijarde dinarjev. Jadrolinija pa bo kupila 17 ladij in to 14 lokalnih trajektov, eno večjo za prevoz avtomobilov in 2 tovorni ladji. Te ladje bodo veljale 385 milijonov dinarjev.

● REKLI SO TE DNI:

EDVARD KARDELJ:

– Redkokateri slovenski pisatelj je s svojo umetniško besedo tako močno vplival na svoj čas kakor Cankar. To je tudi razumljivo, kajti Ivan Cankar je ves in z vso svojo umetnostjo živel za tisti svoj čas, v katerem je zavestno in z vsem svojim ustvarjalnim hrepenenjem zaslutil dobo, ki prihaja. Cankar je, če uporabim njegove lastne besede, daleč videl.

ALEKSANDER GRLIČKOV:

– Nihče se ne more otresti nobene izmed odgovornosti – ne individualne ne družbene. To velja za vsakogar. Zato za nikogar ne more biti nobenih privilegijev.

MITJA GORJUP:

– V spopadu s težavami vsakega dne, ki često zamegljujejo smisel in cilje naše poti, se tudi danes pri nas mnogi zatekajo v dogmatičnost ortodoksnost tako imenovanih čistih izvirov, ki naj bi dajali recepte za vse in enkrat za vselej.

Komentar tedna

Učinkovita pomoč

Prvi majski dnevi so stresli severovzhodno Italijo. Bobneč val raztrgane zemlje je planil tudi na širše območje Tolminskega, v Posočje. V mestih in vaseh sosednje Italije so se utrinjala življenja. Eno za drugim. Sto, dvesto, petsto... Kdaj bo znana končna številka za vse ranjene

Pravijo, da je velika granitna stena amortizirala potresni sunek, ki je divjal proti našim krajem. Zato pri nas potres ni zahteval človeških žrtev. In to je v tem trenutku najvažnejše. Materialna škoda je sicer ogromna, toda nobeno življenje ni izgubljeno.

Položaj na območjih, ki jih je v Sloveniji prizadel potres, je resen, saj gre za veliko škodo in ogroženost prebivalstva. Najbolj so prizadeti kraji, ki sodijo med manj razvite in so bili zato v zadnjih letih deležni tudi skupne družbene pomoči, ki naj bi jim ob lastnem deležu zagotavljala hitrejši družbenoekonomski razvoj.

Toda zapisati moramo tudi sledeče dejstvo: namreč, da širša družbena skupnost ni niti za trenutek pustila ogroženega prebivalstva samega. In če v nesreči nisi sam, je vse lažje. Ponovno se je potrdilo načelo samoupravne solidarnosti; vtkano je bilo v vseh številnih ponudbah družbenih skupnosti in organizacij, v vseh akcijah organizacij združenega dela, v vseh dejanjih posameznikov. Vse pa je bilo namenjeno enemu samemu cilju: hitri in učinkoviti pomoči krajanom prizadetih občin. Prepričani smo lahko, da nam bo uspelo – navkljub veliki materialni škodi – v relativno kratkem času sanirati posledice te velike naravne katastrofe, ki je pred dnevi prizadela Tolminsko in Posočje.

Še na nekaj kaže opozoriti: na to, da se je v trenutkih te velike nesreče ponovno potrdila vrednost naše samoupravne organiziranosti od ravni krajevne skupnosti pa naprej. Po prvem šoku je organizacija štabov za civilno zaščito in vseh ostalih stekla kot dobro utečen stroj. Pozivom za pomoč se je kmalu odzvala vsa družbena skupnost. In tako je prav. Kdor hitro da, dvakrat da.

In še nekaj kaže poudariti: ko smo izrazili svojo solidarnost z delovnimi ljudmi Italije, ki jih je prizadel potres, izražamo hkrati globoko solidarnostno čustvo tudi do Beneških Slovencev, ki jim mora kot naši manjšini v Italiji veljati še naša dodatna skrb.

MILAN MEDEN

Prisrčen pozdrav tovarišu Titu

Občani velenjske občine so v torek nadvse svečano sprejeli štafeto mladosti s pozdravi tovarišu Titu za njegov 84. rojstni dan. Kjerkoli se je ustavila štafetna palica – ta simbol neizmerne ljubezni in zaupanja do tovariša Tita, so jo pionirji, mladina, delavci in drugi sprejeli z izrednim navdušenjem in s kar najlepšimi željami dragemu tovarišu Titu, da bi bil še dolgo na čelu naše samoupravne socialistične skupnosti.

Štafetna palica, lepa skulptura ljubezni, mladosti in moči je prispela v velenjsko občino s Polzele. Nekaj po 13.30 jo je v Šentilju brigadir Stane Tajnšek ponosno prevzel ob navzočnosti pionirjev šentiljske šole in predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine od mladih iz žalske občine. Štafeta mladosti je nadaljevala nato pot v Velenje do Titovega trga, kjer se je medtem že zbralo veliko šolske mladine in drugih občanov, ki so napravili dolg špalir.

Ploščad pred Titovim trgom je bila svečano okrašena s cvetjem in zastavami, ki so bile izobešene tudi ob vsej poti, koder so mladi nosili štafetno palico. Na slavnostno okrašeno tribuno na Titovem trgu je štafetno palico prinesel delavec Gorenja Janez Kos, Miran Krajšek, prav tako mladinec iz tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje, pa je v imenu vseh občanov pozdravil štafeto mladosti, ki je obenem izraz velike ljubezni mladih do naše domovine, miru in vsega tistega, kar so naši očetje skovali v revoluciji, in tudi tistega, kar kujemo danes v tovarnah, rudnikih, šolah in na poljih.

Miran Krajšek je dejal, da so besede tovariša Tita, da se narodu, ki ima takšno mladino, kot je naša, ni treba bati prihodnosti, globoko zakoreninjene v mladih. Ne pomenijo jim le zadovoljstva, ampak dvigujejo njihovo samozavest, njihovo odločnost, da se borijo in da se bodo borili proti vsemu tistemu, kar je tuje delovnemu človeku.

Prvi je ponesel štafetno palico brigadir Stane Tajnšek

Tudi na ulicah Šoštanja se je ob prihodu štafete mladosti zbralo veliko krajanov, na Trgu svobode pa je ob prihodu igrala godba Zarja

● POZDRAVNO PISMO MLADINE IN OBČANOV VELENJSKE OBČINE TOVARIŠU TITU ZA 84. ROJSTNI DAN

Dragi tovariš Tito

30 let poteka, odkar je delavski razred Jugoslavije pod tvojim vodstvom in vodstvom zveze komunistov stopil na zmagovito pot narodnega in socialnega osvobajanja človeka. Izkušnje narodnoosvobodilnega boja in revolucije so neusahljiv vir, ob katerem se mladi učimo graditi enotno, samoupravno, socialistično skupnost bratskih in enakopravnih narodov in narodnosti, v kateri se uveljavlja vodilna vloga delavskega razreda.

Mladi nismo okušali vojne vihre. V roke si nam, tovariš Tito, dal drugačno orožje s katerim se naj borimo. To je nova ustava in vsebina naše borbe je uveljavljanje njenih določil v praksi.

Nam, mladim, si zaupal tri naloge:

Učiti se, učiti se in še enkrat učiti se!

Te naloge bomo izpolnili. Saj se zavedamo, da bomo le s svojim znanjem lahko pripomogli k hitrejšemu materialnemu in duhovnemu napredku naših narodov, predvsem pa k hitrejšemu uresničevanju samoupravljanja v naši družbi.

Nikdar ne bomo dovolili, da bi kdorkoli ogrozil pridobitve naše revolucije in da bi preprečil nadaljnje uveljavljanje socialističnih samoupravnih družbenih odnosov po poti, ki si jo s svojim delom začrtal ti, tovariš Tito!

Dragi tovariš Tito, mladina, delovni ljudje in občani občine Velenje ti iskreno čestitamo ob 84. rojstnem dnevu in želimo, da bi še dolgo vodil Zvezo komunistov in našo samoupravno socialistično Jugoslavijo.

Mladina in občani občine Velenje

Mladinec Drago Rogelšek iz Zavodenj je skupaj še z dvema predstavnikoma mladih in te partizanske vasice sprejel štafetno palico na konju

Potem ko je Marjan Tofant, dijak rudarskega šolskega centra prebral pozdravno pismo v imenu vseh občanov in delovnih ljudi tovarišu Titu, je Janez Kos izročil štafetno palico Mladenu Goričancu, rudarju z rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje, ki jo je nato odnesel proti tovarni gospodinjske opreme Gorenje. V rokah desetih delavcev je nato štafetna palica šla skozi tovarniške prostore, pozdravljena od velikega števila delavcev in nato nadaljevala pot na Novi jašek, kjer so jo prav tako nadvse toplo pozdravili velenjski rudarji, mladi iz tega kolektiva pa so za to priložnost pripravili kratek kulturni program z recitacijami in nastopom članov Šaleške folklorne skupine.

Predsednik koordinacijske konference osnovnih organizacij ZSMS REK Feliks Zamuda pa je tovarišu Titu zagotovil trdno odločenost povezati storilnost, da ustvarimo še boljši jutri. Dejal je tudi, da so se mladi pripravljeni vsak trenutek boriti za pridobitve naše socialistične stvarnosti.

Naslednji kraj, kjer se je štafetna palica na svoji poti po velenjski občini zadržala, je bil Šoštanj. Ob zvokih godbe Zarja je štafetno palico prinesel na okrašen prostor na Trgu svobode mladinec Rajko Zavernik, mladinka Vilma Keršič pa je obljubila, da mladi nikoli ne bodo pozabili časa, ko so se vsi naši narodi pod vodstvom tovariša Tita borili za svobodo in pravičnejši družbeni red, obljubila, da ne bodo pozabili prelite krvi in trpljenja po taboriščih.

Štafetna palica je nato krenila proti Zavodnjam. V tem partizanskem kraju so jo mladi podobno kot lani sprejeli na konjih in tako na svojstven način izrazili svojo ljubezen do tovariša Tita, okrog 15. ure pa jo je na Slemenu mladinec Milan Brglez izročil mladim z Raven na Koroškem.

Štafeta mladosti, simbol velike ljubezni mladih do tovariša Tita, na poti skozi tovarno gospodinjske opreme Gorenje Velenje

Na Novem jašku je bil že pred prihodom štafete kulturni program, ki so ga izvajali člani Šaleške folklorne skupine in tamburaši iz Pesja ter recitatorji

V srcih vseh mladih in drugih občanov, ki so v torek popoldne napolnili ploščad pred kulturnim domom, je bila samo ena želja: da bi bil dolgo, dragi tovariš Tito, na čelu naše samoupravne socialistične domovine.

Stran naših mladih bralcev

Obiskali smo partizanske kraje

Nekega dne smo šli vsi pionirji osnovne šole Gustava Šiliha na Graško goro. Hodili smo peš. Ob spomeniku na Graški gori so naši učenci recitirali in peli. Prižgali smo tudi svečke. Z enominutnim molkom smo se spomnili vseh padlih borcev.

Obiskali smo tudi Žlebnikovo domačijo, kjer je padel Karel Destovnik Kajuh. Hodili smo zelo dolgo, zato da smo videli kakšno pot so naredili partizani v hudem mrazu.

Karel Destovnik–Kajuh je bil zelo hraber borec. Boril se je za lepše življenje in tudi on daroval življenje za svobodo. Tudi drugi borci so žrtvovali svoja življenja za naše lepše in svobodno življenje.

Romana Vučina

● Bolnišnica Franja

Peljali smo se na ekskurzijo. Ustavili smo se tudi pri bolnišnici Franja.

Med ogledom nam je tovarišica pripovedovala o dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe. Pripovedovala nam je, kako je bolnica dobila ime. Dobila ga je po herojki Franji, ki živi v Ljubljani.

Na tej ekskurziji smo zvedeli veliko novega.

Tatjana Stropnik

KURIRČKOVA TORBA

Priprave na letošnjo kurirčkovo torbo so letos potekale v veliki tajnosti. Na sestankih smo se skrbno pripravljali, vendar smo se bali, da bi nas sovražnik presenetil.

Torbo naj bi sprejeli na osvobojenem ozemlju v Vinski gori. Toda, kako priti tja? Iz šole smo odšli v treh skupinah, da bi zbegali sovražnike, če bi nas opazovali. Malo smo ovinkarili.

Šele pred odhodom smo izvedeli, da nas čakajo v Šaleku trije ilegalci, ki jih moramo varno pripeljati na osvobojeno ozemlje.

Prva skupina je srečala ilegalce v Šaleku, kmalu smo se sporazumeli in nadaljevali pot proti Zgornjemu Šaleku. Druga skupina je na javki na Efenkovi ulici izvedela, da nas čaka ilegalka na Selu. Tam nas je res ustavila neka tovarišica. Bila je radovedna kam smo namenjeni. Trdili smo, da gremo na ekskurzijo v gozd, ona pa je rekla, da bi rada našla kurirje, ki nosijo torbo. Nismo vedeli, da ji lahko zaupamo. Po daljšem razgovoru je le pokazala rdečo zvezdo pod ovratnikom, to je bil dogovorjen znak. Oddahnili smo se. Ilegalka Milka Berložnik nas je potem odpeljala do svoje rojstne hiše, Pri Rožcah. Med potjo nam je povedala veliko zanimivega o kurirjih, o javki pri njihovi hiši in o ranjenem partizanu, ki je klub skrbni negi umrl v bunkerju, v gozdu nad njihovo hišo.

Medtem nas je dohitela skupina z ilegalcem. Naša izvidnica je ugotovila, da tovariša nimata partizanskih zvezd. Zopet smo bili v zadregi. Naš sum pa sta sama še stopnjevala, ko sta pripovedovala, da so sovražniki celo v partizanski štab vtihotapili svoje vohune. Po kratkem posvetu smo sklenili, da gresta z nami, vendar bomo na oba skrbno pazili.

Nato nas je pot privedla do partizanske hiše Pri lipi. Tam nas je gospodinja začudeno sprejela. Ko smo ji povedali, kaj nas zanima, se je grenko nasmehnila. Pri njihovi hiši so bili res redni gostje kurirji, terenci in obveščevalci. Gospodinja je delala v mladinski organizaciji. Rekla je, da niti za hip ne bi pomislila, če bi bila še naša domovina kdaj v nevarnosti. Ona in njeni otroci bi vedeli kje je njihovo mesto. Povedala je tudi, da je mimo njihove hiše tekla stalna kurirska pot iz Andraža preko Kožlja na Graško goro in nazaj. Nikoli ni bil noben kurir izdan. Pot nas je vodila še mimo Goltnikove domačije v Bevčah. Tam smo prisluhnili besedam tovariša Korena, ki je predvsem poudaril, da moramo svobodo čuvati, ker je bila tako drago plačana.

Postajali smo vedno bolj nestrpni, saj smo se približevali javki. Namesto po cesti smo krenili v gozd. Ukazana je bila stroga tišina. Kmalu nas je ustavil klic: „Stoj!" Izkazalo se je, da nam je prihitela nasproti izvidnica iz Šentilja. Pod njihovim vodstvom smo se počutili varne, saj so bili mladinci oboroženi.

Končno smo srečno sprejeli torbo od pionirjev-kurirjev iz Šentilja. Nato smo se z avtomobilom odpeljali v Vitanje, kjer naj bi torbo predali pionirjem iz občine Slovenske Konjice.

Po cesti, kjer so se leta 1945 valile trume izdajalcev in okupatorjevih vojakov proti meji, smo se približevali osvobojenemu ozemlju v Vitanju. Uredili smo dnevnik, včrtali pot ter odšli peš v Vitanje. Letaki POZDRAVLJENI VELENJSKI PIONIRJI so nam povedali, da smo končno spet na osvobojenem ozemlju. Pred kulturnim domom nas je čakala množica pionirjev in krajanov, ki naj bi sprejela torbo. Takrat pa se je zataknilo. Pionirka kurirka ni povedala pravega gesla in naš kurir je začuden obstal. Njegova roka je trdno stisnila roko, mi pa smo se pripravili, da krijemo njegov umik, če bi se izkazalo, da smo padli v zasedo. Trdno smo bili odločeni, da torbe ne damo, če geslo ne bo pravo. Nastali so trenutki mučne tišine. Nato so tovarišice nekaj šušljale, pionirka – kurirka je dobila nova navodila in končno sta kurirja izmenjala gesli. Oddahnili smo se. Po programu, ki so ga pripravili pionirji iz Vitanja, nas je pozdravil še borec, predsednik zveze borcev Slovenske Konjice. Zatem je torba krenila na pot novim dogodivščinam nasproti, mi pa smo se vrnili v Velenje.

Na naši kurirski poti so nam vsi želeli, da bi vojne nikoli ne dočakali. Tudi mi si vojne ne želimo, vemo pa da bomo našo domovino odločno branili, če bo še kdaj v nevarnosti.

Junaki, borci NOB, naši vzorniki, mi smo pripravljeni, da bomo vedno hodili po vaših stopinjah!

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pri naši akciji pomagali in vsem, ki ste se trudili, da bi ob tem srečanju čimveč izvedeli iz naše borbene preteklosti.

Pionirji kurirji Pionirskega odreda Ivan Kovačič – Efenka o. š. Gustav Šilih

SPOMIN

Med NOB so ljudje doživeli veliko hudega. Posebno starejši ljudje ne bodo tega trpljenja nikoli pozabili. Dogodke iz vojne v spominu velikokrat obujajo in o njih pripovedujejo tudi mlajšim. Tudi moja stara mama večkrat pripoveduje o vojni in večkrat ji je ob pripovedovanju hudo. Najtežje pa ji je takrat, ko pripoveduje o svoji sestri in o njeni družini.

4. avgusta 1942 so zgodaj zjutraj prišli Nemci in odpeljali babičino sestro ter oba otroka v Celje. Tam so jih strpali na dvorišče osnovne šole, kjer je že bilo polno družin z otroki. Sedeli so na culah in žalostno zrli predse. Nekatere matere so glasno jokale, ker so jim iz naročja trgali otroke.

Stara mama se je že istega dne odpravila v Celje, kjer je hotela videti svojo sestro in nečaka ter izvedeti kaj bo z njimi. Želela jim je dati zavoj hrane, ker so jih Nemci odpeljali praznih rok. Okoli šole je bila visoka ograja, dvorišče pa močno zastraženo z dobro oboroženimi vojaki, ki so mrko in sovražno gledali pregnance. Babica je kmalu zagledala svojo sestro in njena otroka, ki sta se plaho stiskala k materi. V nemščini je prosila nekega vojaka, če lahko preda zavoj in spregovori z njo nekaj besed. Vojak ji je dokaj mirno povedal, da ji ne more ustreči in se naj raje umakne, da se ji ne bo kaj zgodilo. Potem se je obrnil v nasportno smer in se naredil, kot da je ne vidi. Tedaj pa je babica visoko zavihtela zavoj in ga zalučala čez ograjo na šolsko dvorišče. Potem se je obrnila in stekla po cesti. Še isti trenutek pa se je za njo obrnil neki nemški surovež in jo glasno opsoval in ustrelil s puško.

Na srečo pa je ni zadel. Stara mama se je vračala domov žalostna in preplašena. Trepetala je, kaj se bo zgodilo z njenimi, a niti slutila ni, da je bilo to poslednje srečanje s sestro.

Kmalu potem je izvedela, da so sestro s transportom odpeljali v taborišče Auschwitz, oba otroka pa v nemška taborišča.

Vojna se je končala. Preživeli borci in pregnanci so se vrnili v svoje domove. Vrnila sta se tudi oba babičina nečaka, njuna mati pa se ni vrnila.

Mitja Čretnik

● Srečanje s Kajuhom

Ko pridem k babici jo povprašam, kako je bilo, ko je bila ona mlada. Pripoveduje mi o težkih časih, o časih, ko je pri nas divjala vojna. Nekega dne mi je povedala tudi tole.

Bilo je na pustni torek leta 1944. Tisti dan je prišla k njim Štirinajsta divizija. Babica je pri sosedu pekla krofe. Naenkrat so se pojavili partizani. Bili so izmučeni in sestradani, kajti pot jih je pripeljala z Graške gore, kjer so imeli hude boje. Babica in gospodar sta jim razdelila vse krofe, toda ni jih bilo dovolj, zato sta ostalim dala kruh in mleko. Ko so se odpočili, je stopil eden izmed partizanov k babici in jo vprašal, če ga pozna. Babica ga ni poznala. Odvrnil je: „Kako, da ne? Saj sem vendar Šoštanjčan, Karel Destovnik!" Po krajšem klepetu s partizani se je babica odpravila domov. Dva izmed partizanov je povabila domov, da jim je tudi ona dala nekaj hrane. Vabilo so z veseljem sprejeli. To je bilo okrog druge popoldne. Okrog četrte ure pa se je v bližini babičine hiše zaslišalo streljanje. Nemci so zahrbtno napadli partizane pri Žlebniku. Med spopadom je padel Karel Destovnik in še pet drugih partizanov.

Matjaž Koritnik

● S tovarišico smo se pogovarjali o partizanih

Pred mnogimi leti so našo domovino napadli fašisti. Ko še nisem hodila v šolo sem le malo vedela, kako je bilo med vojno. Sedaj, ko hodim v šolo pa sem izvedela več o vojni. S tovarišico smo se pogovarjali o borbi, trpljenju in življenju partizanov.

Zahvaljujemo se vam, dragi partizani! Če bo še kdaj vdrl sovražnik v našo domovino, bomo vsi pionirji priskočili na pomoč.

Nina Mavec

Saško Misija: Partizan

SVOBODNI SMO

Že dolgo hodim v knjižnico. Najraje čitam knjige iz NOB. V njih spoznavam, kako je bilo v naši domovini, ko nas je napadel sovražnik. Fašisti so bili dobro oboroženi in so imeli močnejšo vojsko kot partizani. V našo domovino, so vdrli zato, ker so jo nam hoteli vzeti, naše ljudi pa potujčiti. Partizani so velikokrat stradali. Pogosto so morali ubiti mulo in so nato jedli njeno meso v neslani juhi. Partizanom so nosili pošto kurirji. Bili so zelo iznajdljivi. Pisma so imeli vedno dobro skrita, da sovražniku ne bi prišlo kaj v roke. Partizani so bili pogosto noč in dan na nogah. V hudih bojih je padlo veliko partizanov. Tudi partizanke so bile zelo hrabre. Leta 1945 so partizani kljub veliki premoči zmagali.

Danes smo lahko vsi srečni, ker je svoboda. Zahvaljujemo se borcem, ki so v težkem boju padli, tistim, ki še žive in vsem, ki so bili med vojno hudo ranjeni.

Nekateri so invalidi iz NOB, a jih tolaži misel, da smo svobodni.

ANDREJA AŽBEJ

Dragi mladi prijatelji!

Mesec maj ni le mesec cvetja in radosti. V maju so zapisani pomembni datumi. Najlepši za naš narod pa je prav gotovo dan zmage.

Današnjo stran mladih bralcev smo prepustili pionirjem in mladincem osnovne šole Gustav Šilih. Z njo se želijo zahvaliti vsem tistim, ki so na kakršen koli način pomagali priboriti svobodo. Mislijo na vse tiste, ki ste se borili s puško v rokah, pa vse do tistih, ki ste nasitili lačne in izmučene partizane. Povedali bi vam radi, da se z vašimi junaškimi dejanji spoznavajo na različne načine. Trudili se bodo, da naša NOB res nikoli ne bo postala pravljica iz davnine. Srečni so, da lahko živijo v svobodni socialistični domovini!

Pridno se bodo učili, da bodo kasneje sposobni nadaljevati vaše delo.

ZA DOMOVINO – S TITOM NAPREJ!

Bojana Tizmonar: Partizanska mati

Partizani so se bojevali za našo svobodo

O partizanih sem prvič izvedel od mame. Ko sem to slišal, me je streslo. Mama mi je povedala tudi, da so bili partizani dobri ljudje. Veliko partizanov je bilo mrtvih, a še več Nemcev in zmaga je bila naša.

Če bo sovražnik še vdrl k nam, se bom tudi jaz boril.

Hvala vam partizani za svobodo!

Dušan Sušec

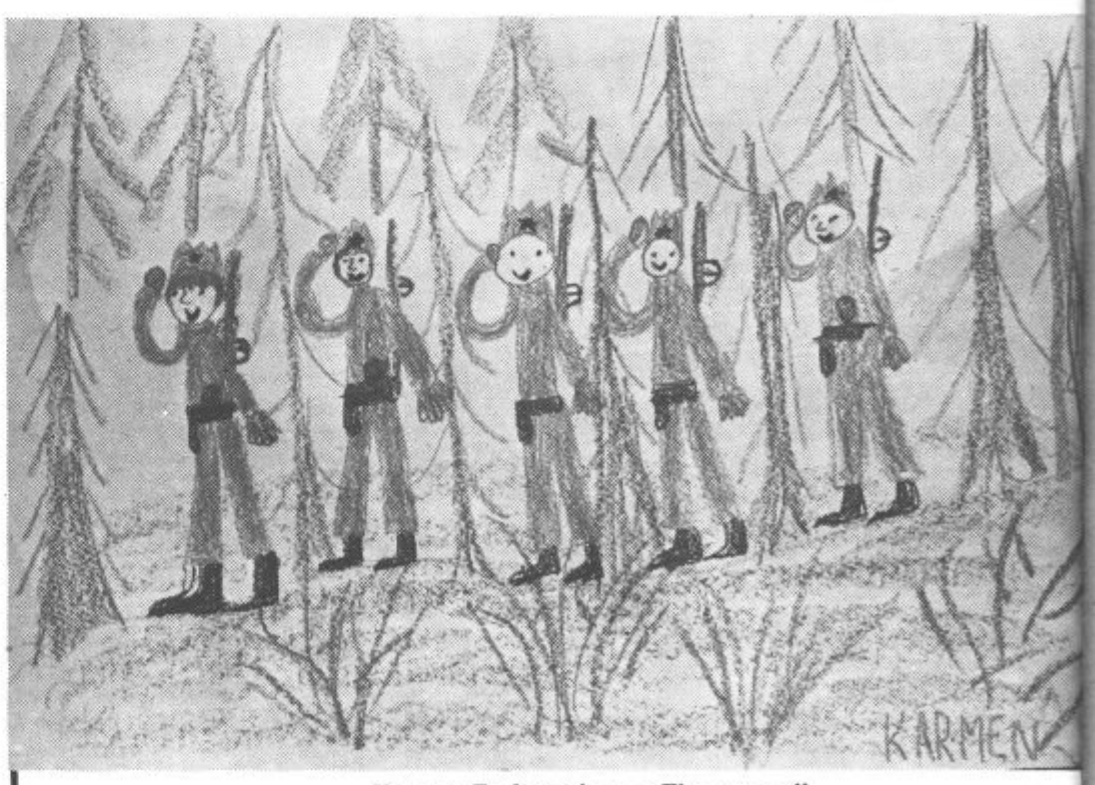

Karmen: Za domovino – s Titom naprej!

● OB PRVEM PRAZNIKU V KRAJEVNI SKUPNOSTI VELENJE STARA VAS

Odkrili spominsko ploščo

Ob prvem prazniku – 30. aprilu je prvi komandant slovenske partizanske vojske Franc Leskošek – Luka v krajevni skupnosti Stara vas odkril spominsko obeležje v spomin na napad borcev Bračičeve brigade na močno sovražnikovo postajanko na rudniku in elektrarni. Spomine na ta napad je obudil borec Bračičeve brigade Jože Telič iz Cerknice.

Krajani Stare vasi so 30. aprila letos proslavili svoj prvi krajevni praznik, v spomin na ta dan pred 32 leti, ko so borci Bračičeve brigade napadli sovražnika na velenjskem rudniku in elektrarni in mu pri tem prizadejali precejšnje izgube. Sklepne slovesnosti ob njihovem prvem prazniku so se začele s svečano sejo zbora delegatov in delovnih ljudi ter občanov krajevne skupnosti in samoupravnih organov temeljnih organizacij združenega dela Rudnika lignita Velenje – Jama Škale, in Steber 8 ter rudarskega praktičnega pouka Rudarskega šolskega centra Velenje.

Poleg predstavnikov skupščine občine Velenje in družbenopolitičnih organizacij ter ostalih krajevnih skupnosti velenjske občine so se svečanosti udeležili tudi pokrovitelj prvega praznika Franc Leskošek – Luka, prvi komandant slovenske partizanske vojske in član sveta federacije, predsednik odbora Bračičeve brigade Stane Lavrič in udeleženec napada na rudnik Jože Telič iz Cerknice.

Na svečani seji je predsednik zbora delegatov delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti Velenje – Stara vas, Jože Zelenko predstavil krajevno skupnost, za katero je še zlasti značilno, da na njenem območju ni šol niti vrtcev, čeprav bi zlasti vzgojno varstveno ustanovo zelo potrebovali. Izredno pogrešajo tudi trgovino, saj obstoječi prodajalni kar težko rečejo trgovina, kot je dejal Jože Zelenko. „Dela, problemov in nalog nam ne manjka," je nadaljeval predsednik zbora delegatov delovnih ljudi in občanov te krajevne skupnosti Jože Zelenko, „ne glede na to, da imamo na voljo le skromna sredstva. Naše bodoče naloge bodo usmerjene predvsem na reševanje prostorskega načrtovanja, zadovoljevanja skupnih potreb in na področje kulture, komunale in ne nazadnje na urejanje naše okolice.

Podobno kot doslej bomo tudi v bodoče posvečali posebno pozornost združevanju in povezovanju vseh dejavnikov v naši krajevni skupnosti, zavedajoč se, da je v slogi moč. Res je, da je še odprtih veliko vprašanj, mnogo nalog pa smo uresničili prav letos, neposredno pred našim praznovanjem krajevnega praznika."

Na svečani seji je spregovoril tudi Alojz Holešek, ki je vse navzoče seznanil z razvojem premogovništva v Šaleški dolini ter jih pozdravil v imenu TOZD Rudnika lignita Velenje – Jama Škale in Steber 8 ter RŠC – rudarski praktični pouk.

Nekaj pred deveto uro je pred Stari jašek ob taktih velenjske rudarske godbe prikorakala dolga kolona, katero so sestavljali borci, aktivisti, mladina, ki so pred tem prehodili del poti Bračičeve brigade, pri Rudarskem domu pa so se jim pridružili še krajani in delovni ljudje Stare vasi.

Ob devetih se je začelo zborovanje ob prvem prazniku krajevne skupnosti Stara vas, na katerem je najprej govoril predsednik zbora združenega dela skupščine občine Velenje Erno Rahten, komandir 1. čete 1. bataljona Bračičeve brigade in udeleženec napada na rudnik Jože Telič, ki je sedaj predsednik občinskega odbora ZZB NOV v Cerknici, pa je vsem udeležencem pripovedoval, kako je potekal partizanski napad na rudnik v noči med 30. aprilom in 1. majem leta 1944.

Jože Telič, Stane Lavrič, Nestl Žgank, Franc Leskošek Luka in predstavnika velenjskih rudarjev Slavko Janežič ter Zdravko Oblak (na sliki z leve proti desni) na sklepni slovesnosti ob prvem krajevnem prazniku v Stari vasi

Na svečani seji je goste najprej pozdravila podpredsednica zbora delegatov delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti Velenje–Stara vas Marija Meh, zatem pa sta spregovorila še Jože Zelenko in Alojz Holešek

V teh dneh je v Velenju vse v znamenju čiščenja. Kamorkoli se ozremo, vidimo pridne stanovalce, kako čistijo okolico svoje hiše. K čiščenju so pristopile tudi delovne organizacije in šole. Tako na primer gimnazijci vsako jutro pred pričetkom pouka čistijo okolico šole. Takole pa so pristopili k čiščenju najmlajši. Lotili so se zidov na katerih je bilo polno njihovih risb, ki niso bile ravno v ponos hiši. (D. B.)

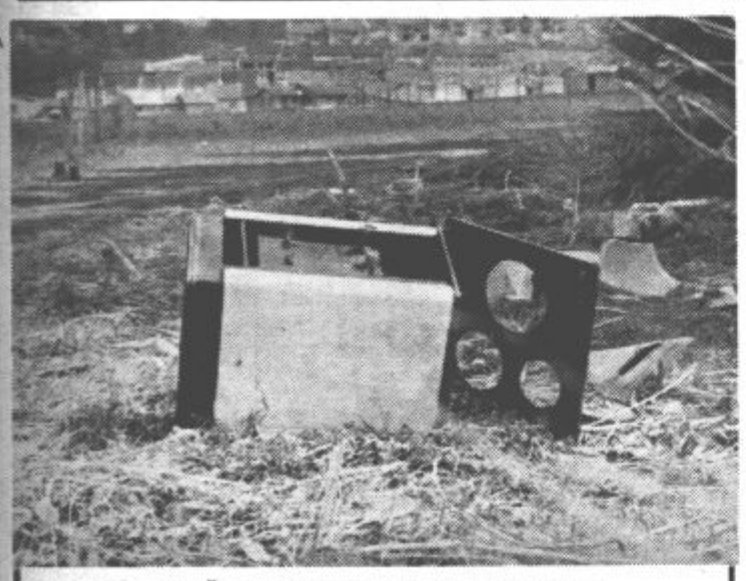

Ob Šaleški cesti ležijo tudi stari štedilniki

Posadili 70 dreves

V krajevni skupnosti Velenje – center desni breg, so zelo delavni tudi mladi. Na to kaže tudi članek, ki nam ga je poslal predsednik osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v tej krajevni skupnosti Janko Čas.

Našo osnovno organizacijo smo ustanovili 9. februarja lani na pobudo petih aktivnih mladincev. Kot vsaka osnovna organizacija tudi pri nas ni šlo brez začetnih težav. Največja je bila v tem, ker je bilo premalo članov. Sčasoma nam je le uspelo pritegniti še nekaj mladincev, da smo lahko začeli z delom, čeprav lani naše delo še zdaleč ni bilo tako plodno kot letos. A vseeno, storjeni so bili prvi koraki in začetne težave premagane. Lani smo se udeležili vseh športnih tekmovanj, organizirali turnir v malem nogometu, ob dnevu republike pa smo pripravili kviz znanja.

Po izvolitvi novega predsedstva januarja letos, smo si zadali precej pester delovni program za letos. Najprej smo se lotili akcije pridobivanja novih članov. V tem smo zelo uspeli, saj ima danes naša osnovna organizacija ZSM že 35 članov, prepričani pa smo, da se bo število še povečalo. V teh prvih mesecih letošnjega leta smo pripravili

Zadnja akcija, ki so jo uspešno opravili, je bila v petek 9. ter v soboto 10. aprila, ko je dvajset mladincev, pri tem so jim pomagali tudi člani hortikulturnega društva, pridno zavihalo rokave in ob Jenkovi cesti posadilo sedemdeset dreves. (Foto: J. Čas)

številne akcije. Zelo tesne stike smo navezali z mladimi iz Gorenja, se udeležili vseh športnih tekmovanj, ki so se zvrstila v tem času, sodelovali na dveh kvizih v Škalah ter na orientacijskem pohodu na Konovem, poslušali predavanje o cestno prometnih predpisih, ki ga je pripravila Zveza šoferjev in avtomehanikov Velenje, ob 8. marcu smo obdarili vse prvoborke Desnega brega, na grob Kajuhove matere pa smo položili lep šopek in z enominutnim molkom počastili njen spomin.

Na dan Osvobodilne fronte slovenskega naroda 27. aprila bomo organizirali turnir v malem nogometu pod geslom „Turnir mladosti", ob 25. maju, dnevu mladosti pa bo kviz na temo „Življenjska pot tovariša Tita". V mesecu mladosti bodo organizirali tudi piknik in družabno srečanje z mladimi iz Lajš. Do konca leta nameravajo pripraviti še razstavo mladih fotografov, plesni tečaj, izlet ter še okrepiti sodelovanje z drugimi osnovnimi organizacijami v temeljnih organizacijah združenega dela kot v krajevnih skupnostih. Organizirali bodo tudi vrsto zanimivih in koristnih predavanj, še naprej pa bodo kar najtesneje sodelovali s svetom krajevne skupnosti, kateremu so zelo hvaležni, saj jih finančno podpira.

● JOŽE TELIČ, UDELEŽENEC NAPADA NA VELENJSKI RUDNIK:

Zagorel je največji kres v Sloveniji

Na slovesnosti ob odkritju spominske plošče v spomin na napad borcev Bračičeve brigade na rudnik in elektrarno so udeleženci slovesnosti z velikim zanimanje prisluhnili pripovedi Jožeta Teliča, komandirja 1. čete 1. bataljona Bračičeve brigade, kako so partizani proslavili takratni 1. maj leta 1944.

„Naša brigada je dobila nalogo, da v noči med 30. aprilom in 1. majem leta 1944 napade okupatorjevo postojanko na rudniku in da ga uniči, Tomšičeva brigada pa da zavaruje našo akcijo. Že predhodno so divizijski in brigadni obveščevalci zbrali podatke o moči sovražnikove postajanke in razmestitvi njihovih obrambnih položajev. Ugotovljeno je bilo, da je rudnik obdan z bodečo žico, ki je bila na nekaterih mestih popolnjena z minskimi polji. Poleg tega so bili na vseh dostopnih k rudniku močno utrjeni bunkerji s težkimi in lahkimi strojnicami in štirimi protitankovskimi topi premera 37 mm. Za opazovalnico je sovražniku služil rudniški stolp (šaht). Nemška posadka je štela po podatkih od 100 do 200 vojakov, poleg tega je še vsaka izmena delavcev imela svojo oboroženo skupino. Po teh ugotovitvah je štab brigade odločil, da bosta napad izvedla prvi in drugi bataljon ter ena četa tretjega bataljona. Ostanek bataljona pa naj zavaruje brigadna taborišča in partuljira proti Mislinji in Slovenj Gradcu. Dostop k rudniku je bil zelo otežkočen, ker so Nemci posekali ves gozd okrog njega v pasu 200 do 300 metrov ter si tako ustvarili pregleden prostor, ki so ga ponoči razsvetljevali še z reflektorji. Samo na enem kraju je neka hiša zastirala pogled. Od nje pa je bila najbližja pot do prvega in najvažnejšega bunkerja, kjer so Nemci imeli dva težka mitraljeza in top.

Že pred začetkom akcije je brigada poslala proti rudniku dve obveščevalni patrulji, okrog 16.30 pa je sama krenila proti rudniku, ki je bil oddaljen okrog pet kilometrov od njenih izhodiščnih položajev. Tako se je brigada že podnevi približala sovražnikovim položajem. To je bilo važno zato, da so lahko komandirji vodov in čet pregledali teren in se seznanili s smerjo napada. Bataljoni so se razvrstili v skupine od osem do deset ljudi. Vsaka skupina je dobila svojo nalogo, smer prodiranja in sovražnikovo oporišče, ki ga je morala zavzeti oziroma uničiti. Poleg tega so bile določene tudi rezervne skupine, ki naj bi skozi napravljene luknje v bodeči žici vdrle v notranjost nemških obrambnih položajev ter v kritju hiš prodrle v „šaht" in ga zasedle. Določene so bile še bližnje zasede in patrulje, ki so vzdrževale zvezo s Tomšičevo brigado.

Napad se je začel s severne strani, ki je bila najbolj utrjena a za nas najbolj primerna. Takoj ko se je stemnilo, so skupine začele prodirati proti žičnim oviram. Zaradi odkritega prostora in reflektorjev smo se morali plaziti po trebuhu. Glavna smer napada je bil glavni bunker. Na desnem krilu je padel prvi strel. Nemški stražar, ki je opazil naše približevanje, je ustrelil in dal s tem alarm za vso nemško posadko. To je bil tudi za nas dogovorjen znak. Vsem skupinam je bilo namreč ukazano, da po strelu napravijo luknje v bodeči žici in napadajo sovražnikove bunkerje. Že pred tem smo si pripravili lestve, odeje in deske, ki smo jih nametali na bodečo žico, da smo lahko prek njih vdrli proti sovražniku. Naš prodor je bil nadvse nagel. Moral je biti, ker je sovražnik že bil alarmiran in smo ga morali razbiti, še preden bi mu uspelo urediti svoje vrste ter okrepiti posadke v bunkerjih. V prvem naletu smo zavzeli glavni bunker in zaplenili dva puškomitraljeza ter protitankovski top, dva težka mitraljeza pa uničili. Nemci so bili zmedeni in so se v neredu umikali. Pri tem so padali v naš navzkrižni ogenj.

Borba je vse bolj besnela, mi pa smo začeli požigati. Zažgali smo skladišče drv in lignita, šaht in okoliške stavbe ter notranjost rudnika. Zagorel je največji kres v Sloveniji, ki se je na daleč videl in se pridružil tisočem kresovom po hribih in gorah širom po Sl oveniji.

Borba se je nadaljevala. Nemce smo počasi potiskali proti desni strani rudnika. Na levi nam to ni uspelo, ker nam je to preprečeval močan odpor iz elektrarne, kamor so Nemci osredotočili vse sile. Proti napadenemu rudniku so začeli pritiskati tudi Nemci iz Velenja in okoliških postojank. Naše zasede jih niso mogle zadržati, ker jih je bilo preveč in so kljub noči uporabili težke tanke, proti katerim mi takrat nismo imeli orožja. Najhujši odpor sta nudila dva Nemca na vrhu šahta, s katerega sta streljala in metala bombe. Jašek je bil iz železa, zato ga navadne krogle niso

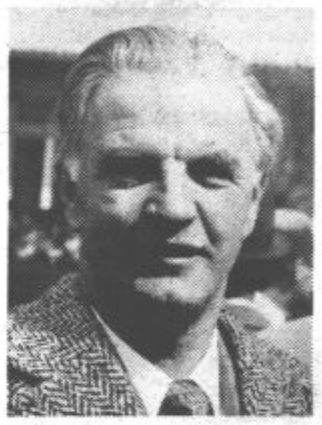

Jože Telič, udeleženec napada na velenjski rudnik

prebile. Izgubili smo precej časa, preden smo ga zavzeli.

Težišče sovražnikovega odpora je predstavljala električna centrala. To je bila močna zgradba, ki je ni bilo mogoče zavzeti z lahkim orožjem. Zato smo zaplenjeni top postavili na primeren kraj izven žične ograje in od tam obstreljeval električno centralo. Ker smo top zaradi naglice premalo utrdili, se mu je že po nekaj strelih zlomila desna os in mu odpadlo kolo. Pokvarjeni top smo nato naložili na kmečki voz in ga z voli odpeljali v smeri vasi, kjer je bila brigada. V neposredni bližini te vasi smo top skrbno zakopali in tam je še sedaj.

Ko je brigada svojo nalogo opravila, se je umaknila v polnem redu, kljub noči ter močni razsvetljavi, saj je bilo zaradi požarov svetlo kot podnevi. Med umikom nismo utrpeli nobenih izgub. Sovražnik je imel v tej bitki 15 mrtvih, 8 utopljenih, dva ujeta, naknadno pa smo ugotovili, da so imeli še trideset ranjenih. Rudnik je gorel več dni. Zaplenili smo top, dva puškomitraljeza, štiri brzostrelke, več pušk in ostalega materiala in uničili dva težka mitraljeza. Pri jurišu na top je padel komandir prve čete Nande in stari hrabri kurir Lazo, trije borci pa so bili ranjeni . . ."

Ob koncu je Jože Telič še dejal, da so borci Bračičeve brigade veseli in ponosni, ker so krajani Stare vasi dan, ko je Bračičeva brigada napadla sovražnikovo postojanko na rudniku in elektrarni, izbrali za svoj praznik. V imenu borcev se je zahvalil vsem prebivalcem Velenja in okoliških krajev za pomoč, ki so jo nudili med NOB borcem Bračičeve brigade in drugim partizanskim enotam.

Udeleženci zborovanja so z zanimanjem poslušali pripoved Jožeta Teliča o napadu na rudnik in elektrarno

NAŠ ROMAN

● HARRISON E. SALISBURY

„Saj je vendar naš," so se upirali.

„Ne," je vztrajal načelnik. „Ni naš. Ste slišali ukaz? "

Vojaki z narednikom so odšli. Spet je počilo. En sam strel. Narednik pa je mirno nadaljeval s svojim delom – usmerjal je umikajoče se enote na nova zbirališča.

Tistega dne se je Visarion Sajanov pozno zvečer vrnil Smolni. Prinesel je osnutek letaka, ki so ga namenili nen. škim enotam. Dolgi hodniki so bili obsijani z megleno, utripajočo svetlobo. V poslopju je bilo nenavadno mirno, skoraj brez življenja. Spregovoril je nekaj bežnih besed s poveljnikom Grišinom, tedaj pa je na hodniku zagledal generalmajorja iz vrhovnega štaba.

„Kam ste namenjeni," ga je vprašal.

„Domov," je odgovoril Sajanov.

Častnik ga je povabil na kratko vožnjo z avtomobilom. Zelo se mu je mudilo. Spustila sta se po širokem stopnišču in kmalu izginila v temno septembrsko noč.

Šele med vožnjo čez Litejni most je Sajanov zvedel, da gresta na fronto. Pri tovarni Kirovo ju je čakal bataljon, ki naj bi ju spremljal do bojišča. Zavila sta skozi predmestje in kmalu prispela do tovarne. Potem sta nadaljevala pot po glavni cesti. V daljavi sta slišala streljanje, ozračje pa so parale sirene in naznanjale zračni napad. Nebo je bilo v hipu prepreženo z bleščečimi žarometi, ki so kot tipalke iskali in

900 DNI

čakali sovražnika. V daljavi so se oglašali protiletalski topovi, v zraku pa sta že slišala brnenje letal. Njun cilj je bilo dvajset kilometrov oddaljeno naselje. V bližini Lipna ju je ustavila patrulja, ki jo je vodil mlad delavec iz Kirova. General ga je vprašal:

„Bomo obdržali mesto? "

Delavec je bil prepričan, da bo mesto vzdržalo. Spominjal se je leta 1919. Tudi takrat ni bilo lahko. Komisar je rekel zbranim delavcem: „Dalje ne moremo. Naslednja postaja je Petrograd."

„Danes so pred nami prav tako odločilni trenutki," je končal svoje misli. Z generalom sta nadaljevala pot. Pri Finskem Kairovu sta se zadržala dobre pol ure. General se je pogovoril s poveljnikom, nato sta se vrnila.

„Povedal sem mu, kaj morajo storiti," je pripovedoval med potjo.

„Naslednja postaja je Petrograd." Molčala sta in strmela v prazno in razrito cesto. Blizu Kirova je general želel telefonirati v Smolni. Po nekaj minutah se je vrnil.

„Pohitimo," je ukazal šoferju. Avto je krenil pa se je že po nekaj metrih ponovno ustavil. Nekaj je bilo narobe z vplinjačem.

„Pohitite," je priganjal general. „Vsaka minuta je dragocena. Nemci so pravkar zasedli Lipno."

„Saj smo bili tam šele pred dobrimi desetimi minutami," je vzkliknil šofer.

„Torej zapiramo vrata, ki vodijo čez Lipno v Leningrad. Zapomnite si to noč. Nocoj se začenja najstrašnejša bitka za mesto."

„Nas bodo oblegali? " je vprašal Sajanov.

„Da," je odgovoril general, „zdaj vemo, kaj nas čaka."

Začenjalo se je devetsto strašnih dni.

POVELJSTVO PREVZAME ŽUKOV

12. septembra v zgodnjih jutranjih urah, v času najvažnejših Stalinovih odločitev, je vrhovno poveljstvo v Moskvi sklenilo poslati v Leningrad maršala Žukova.

Samo en dan je Žukov potreboval za zbiranje sodelavcev. Med izbranimi je bil tudi Ivan I. Fedjuninski, priznani častnik, ki je v začetku vojne poveljeval petnajstemu strelskemu korpusu na zahodni ukrajinski fronti. Poleti pa je sodeloval v hudih bojih v južni in centralni Rusiji. Pred odhodom v Leningrad ga je maršal Aleksej M. Vasiljevski postavil na čelo štaba dvaintridesete armade, ki so jo sestavili za fronto. 12. septembra so ga poklicali v Moskvo, kjer o mu ukazali, naj že naslednjega dne krene v Leningrad.

V letalu Li-2, ki se je naslednjega dne dvignilo v spremstvu štirih lovcev z letališča Vnukovo v Moskvi, so bili štirje častniki: Žukov, ki je povzročil Nemcem že precej težav na začetku vojne, je bil poveljnik štaba. Pred njim je bila zdaj najtežja naloga. Z njim so bili še generali Hozin, Kokorjev in Fedjuninski.

Hozin je mesto dobro poznal. Pred vojno s Finci je vodil leningrajsko vojaško okrožje, ob izbruhu vojne pa so ga premestili v Ukrajino. Dobro je poznal tudi Karelijsko ožino. Bil je močne postave, njegovi gibi so bili počasni, skoraj okorni, a zanesljivi. Njegove besede so bile precizne in domišljene. Kaj pa naj bi v Leningradu počel Fedjuninski, ni vedel nihče.

Med poletom je bilo v zraku mirno. Fedjuninski je z zanimanjem opazoval okolico. Z letališča so se odpeljali proti Smolnemu. Mesto jih je kljub vojni sprejelo prijazno in tudi vreme je bilo sončno in toplo, kot bi se poletje le s težavo poslavljalo in umikalo zapozneli jeseni. Pa vendar je bila na vsakem koraku, na vsaki ulici, v vsaki hiši in na obrazu slehernega meščana prisotna vojna in njene neslutene grozote. Fedjuninski je opazil, da so cerkvene kupole premazali z zaščitno umazano sivo barvo. V parku so pod drevjem s pisanim jesenskim listjem stale strojnice in protiletalski topovi. Veliki sivi baloni, ki so jih večer za večerom spuščali pod nebo, da bi ščitili mesto pred nizkimi letalskimi naleti, so se valjali po ulicah in trgih.

V Smolnem so Žukova in njegove pomočnike sprejeli dotedanji vodilelji mesta: Vorošilov, Ždanov in partijski sekretar Kuznjecov. Na hitro so opravili s pozdravnimi formalnostmi. Žukov je podpisal načrt za operacijo, potem je segel po telefonski slušalki in poklical Moskvo. Govoril je z maršalom Vasiljevskim:

„Prevzel sem poveljstvo. Sporočite vrhovnemu poveljstvu, da se bom za obrambo mesta bolje zavzel kot moj predhodnik."

● MINI INTERVJU Z NAJBOLJŠIM FAKIRJEM

Ljudi odvrača od slabih n

Stopil je v redakcijo Našega časa, glavo so mu pokrivali gosti in dolgi črni lasje, ki so bili zadaj speti v kito, na očeh pa je imel temna očala. „Imam močne oči, zato jih moram nositi," je kasneje povedal. Tudi sam nosim malo bolj temna očala(!?) . . , ker slabo vidim.

Predstavil se je kot edini jugoslovanski fakir in najboljši hipnotizer v Evropi. Če je tako, sem si mislil, potem je prav, da ima temna očala. Ainulu Kebirju je danes štirideset let, doma je iz Niša, s fakirstvom pa se ukvarja že petnajst let. Čeprav je nastopil že na televiziji pa tudi v Velenju pred dvema letoma, žal, se tedaj nisem mogel seznaniti z njegovimi čarovnijami(?), ki niso kar tako glede na to, da je bil lani na tekmovanju na Češkoslovaškem proglašen za najboljšega hipnotizerja v Evropi. Zato sem izkoristil njegov kratek obisk v naši redakciji, da sem malo povrtal v njegov svet fakirstva in hipnotizerstva.

Ainul Kebir je specialist za indijsko hipnozo in telepatijo. Je edini v Evropi, ki izvaja indijski ples z zažiganjem telesa. Tudi bruhanje ognja mu ne dela nobenih težav. Popije bencin, izdahne, zažge in iz njegovih ust začnejo švigati plameni. Doslej je največ izbruhnil že sedemnajst plamenov. Njegova zanimivost je tudi hoja po žerjavici in iglah, Njegove oči so tako močne, da lahko hipnotizirajo tudi divje živali. To je poskusil že na medvedu, volku – pravem – v živalskem vrtu, druge ne tako divje zveri in domače živali pa hipnotizira kot ljudi, a za šalo. Njegove modre oči pa imajo še eno dobro lastnost, kot je povedal. Sposobne so odvaditi človeka kajenja.

Ko sem ga vprašal, če se j zgodil v zvezi s tem kakše zanimiv primer, je dejal, da j pred dvema letoma odvadil n kega gledalca kajenja. Po neka mesecih pa pride na njegov predstavo žena tega gledalca prošnjo, naj ga spet navadi ka diti, ker se je medtem, ko n kadil, preveč zredil!?

Ainul Kebir je izredno nav zan tudi na živali. Vendar ne n pse ali papige, ampak na kač Resnično, kape predstavljaj njegovo najzanimivejšo točk Med predstavami jih nosi ovi

Greta Garbo na Karibskem otočju, kjer je preživela pred kratkim štirinajst dni. Ko je opazila fotoreporterja, ni kričala ali bežala, temveč se je molče oblekla in počasi odšla.

Fotoreporter je »ujel« Greto Garbo

Pred enainpetdesetimi leti je prišla v New York, da bi nastopila v filmu. Leta 1927 so ji filmarji plačali za vlogo 15.000 dolarjev tedensko. Premagala je zvočno oviro in se še uspešneje uveljavila na platnu zvočnega filma. Toda leta 1941 po filmu Ženska z dvema obrazoma je odšla in se ni več vrnila.

Od takrat živi samotarsko življenje v svojem stanovanju v New Yorku. Včasih jo lahko srečate v vegetarianskih restavracijah, če v njih ni veliko ljudi. Spremlja jo njen prijatelj Heuser, pokadi tri škatle cigaret dnevno in pije samo whisky. Včasih sprejme tudi kakšnega novinarja ali fotoreporterja, vendar je to zelo redko.

Pred kratkim se je kopala na obali Karibskih otokov in dovolila posnetke, ki presenečajo svet. Greta, ki je danes stara 71 let, ni onemogla stara dama, temveč povsem dobro ohranjena ženska, ki drzno pokaže celo svoje gole prsi.

– Misterij o božanski Greti so ustvarili drugi, pravi. To j bil po njihovem moj pogled moje telo, moje zveze. Če bi bila danes stara dvajset let, vse ga tega ne bi bilo! Bila bi sam visokorasla Švedinja, ki no čevlje št. 41 in nima kaj prikri vati. Morda mi današnji režiserj ne bi zaupali niti vloge sta tistke.

● AMIRA KOČO VODI HIDROELEKTRARNO TREBINJE

Samo pet, šest na svetu

Ženske imajo danes pri nas vse možnosti in pravice doseči kakršenkoli poklic, ki je bil nekoč izrazito in samo „moški". Pravzaprav so njihove pravice v tem neomejene, možnosti pa so še vedno često omejene zaradi težavnosti poklica in hkrati usklajevanja z družinskimi in materinskimi dolžnostmi. Kljub temu je vedno več žensk na delovnih mestih, kjer so bili včasih samo moški, ženske so ministri, delegati, šoferji, taksisti, zdravnice, letalke, inženirke, direktorji in še marsikaj.

So pa še vedno poklici, kjer skoraj ni žensk. Vodja elektrarne, recimo. Na tem odgovornem mestu je vedno sedel moški. Vendar imamo tudi pri nas na tem mestu žensko: to je elektrotehnik Amira Kočo v hidroelektrarni Trebinje. Na svetu pa je na teh delovnih mestih le pet ali šest žensk.

Reporterji so jo našli na delovnem mestu pred številnimi gumbi, sklopkami in telefoni. Ob enajstih ponoči je zazvonil telefon. Dvignila je slušalko, pozorno poslušala in zapisovala.

– Kdo vas je klical?

– Dispečer iz Sarajeva, iz sekretariata za gospodarstvo Bosne in Hercegovine. Zahteva, naj izključim turbino.

Čez nekaj trenutkov je bil ropot v elektrarni znatno manjši. Obrnila je svetleči gumb. Stojnik Husein Zahirović je počasi ustavljal velikana. In kmalu se je velikan, težek 230 ton, povsem ustavil.

Čez pol ure se je še dvakrat oglasil telefon s podobnimi zahtevami. Amira je izključila še dve turbini. Zavladala je tišina kot v grobnici.

Zdaj se lahko mirno pogovarjamo. Razgovoru se je pridružil še vodja izmene Janko Kutinjac. V hidroelektrarni Jajce, Tuzla in Trebinje dela že dvajset let. Strojnik Zahirović pa je začel v Jablanici, ko so se začele vrteti njene turbine, potem se je preselil v Trebinje. Tukaj je 22 let, Amira pa sedem in nekaj mesecev.

Sploh ne vem, kdaj so leta minila, pravi Amira. Delam. Nikoli še nisem storila napačnega giba ali prijema. Pri nas ni napak! Ne sme jih biti! Skrbi in raztresenost moramo pustiti predno vstopimo, na pragu. Pomislite, kaj bi lahko povzročil en sam napačen gib, prijem. Katastrofo! Lahko bi bile prekinjene električne linije v vsej republiki ali v polovici države! V času, ko je kritična situacija z električno energijo, ko je primanjkuje, je potrebno še več pozornosti, budnosti.

– Kako vklopite generator, kako spremljate njegovo delo in kaj vse morate vedeti o tem?

– Prva faza dela je priprava. Strojnik pregleda, če je vse vključeno, če je v redu signalizacija. Jaz odprem tok vode do turbin. Toda vedeti moram koliko in kako. S tem večam število generatorjevih obratov. Mora me ubogati. Medtem spremljam stanje na signalni plošči. Ko je vse kot mora biti: število obratov, napetost, sila, temperatura in drugo, ponovim postopek še drugič in tretjič. Potem spremljam njihovo delo, spremembe, ugotavljam, če teče elektrika v predvidenih količinah na določena področja v državi.

– Zakaj zdaj stojijo?

– S tem štedimo vodo v bileškem jezeru. Sredi noči gospodinjstva ne potrebujejo več toliko elektrike kot čez dan. Gospodarstvu, tretji izmeni, jo lahko dajo termoelektrarne pa tudi hidroelektrarne, ki imajo dovolj vode. Naša elektrarna pokriva teren, kadar nastopi kritični položaj. Če to ni potrebno, stojimo in čakamo, varčujemo . . .

– S tremi gumbi torej vodite tako rekoč moč 220.000 konjskih sil?

– Res, tako je in marsikomu se zdi smešno, da dekle vodi tako velik trop konj. Toda tehnika je tehnika! Glavno je, da ne pritisneš na napačni gumb.

– Se pripeti tudi kaj posebnega?

– Seveda. Nekega dne je ob dveh po polnoči nastopila izredna poraba elektrike. Kaj se je zgodilo? Boksarsko tekmovanje Mohameda Alija je hotela videti vsa država. Prižgale so se luči, peči, televizorji in radijski sprejemniki . . . Ali ob nedeljah popoldne. Po popoldanskem spanju se ljudem zahoče kavice in spet se dvigne napetost . . . V takšnih primerih čakam na ukaze dispečerjev. Nikoli se nisem še zmotila za več kot nekaj minut . . .

– Vam ni tesno pri srcu, ob misli, kaj je nad vami?

– Mislite na jezero in jez? Pa, privadila sem se . . .

Nad njo je jez Grančarevo, visok 124 metrov, največji v Jugoslaviji! Nad se „naslanja" bileško jezero z milijardo tristo milijoni kubičnih metrov vode!

– In razen vsakodnevnega dela?

– Od tod se vračam domov. Imam ostarelo mater, ki potrebuje mojo pomoč. Potem je še skrb za brata Saliha, ki je zbolel zaradi distrofije mišic, moram mu pomagati. Z njim sem, kadar le utegnem. Potem spet v elektrarno . . .

vad

okrog glave, kot da bi imel kro-
no. Seveda me je zanimalo, če
so njegove kače nevarne, stru-
pene?

– Seveda so, je odgovoril in
povedal, da je po tolikih letih
imun proti njim. V petnajstih
letih so ga na predstavah pičile
le trikrat.

Ob koncu je odkril še eno
zanimivost. Sposoben se je za-
kopati v zemljo ter v njej ostati
uro pa tudi dve. To svojo spo-
sobnost pa namerava znova do-
kazati na eni izmed nogometnih
tekem v Beogradu – menda še
letos. Pred tekmo se bo zakopal
v zemljo ter na koncu skušal
zgotoviti rezultat.

FELJTON

KOMANDOSI BREZ BARETK

36

● IZ ARHIVOV NACISTIČNEGA VOJNEGA STROJA

Nekega dne je nenaden zavezniški bombni napad uničil na tleh vseh šest letečih trdnjav in načrt je šel po vodi.

Potem se je porodila ideja, da bi potapljači, ljudje – žabe, spravili pod ladje, ki so bile zasidrane v Sueškem prekopu, močne mine, ki bi s svojo eksplozijo potopile ladje in tako za nekaj mesecev blokirale življenjsko pomembno vodno pot.

Toda načrt je moralo najprej odobriti vojno ministrstvo, birokrati v njem pa so tako dolgo mečkali, da ljudje žabe sploh niso mogli več doseči Sueškega prekopa. Tako je tudi ta drzna misel ostala neuresničena.

Kaj pa sovjetska naftna polja? Baku?

Tudi o tem so razmišljali. Načrt je predvideva, da bi se nekaj skupin diverzantov spustilo blizu Bakuja in potem z eksplozijami povzročilo prava razdejanja v sovjetski naftni in predelovalni industriji.

Zopet je šel načrt skozi neskončno zamotan labirint pisarn, šefov in nadšefov in ko so ga končno le odobrili, je bilo zopet prepozno. Nemške armade so se morale medtem umakniti že tako daleč da letala z letališč, ki so jih še imeli na tem področju, sploh niso mogla več doseči področja Bakuja.

In tako je šel načrt za načrtom po vodi. Vselej so nadrejeni tako dolgo odlašali, da je bilo prepozno. Prepozno . . . prepozno, to je bilo vse, kar so slišali.

Potem je spoznal gospodično Hanno Reitsch, letalko plavih oči in las. Hanna Reitsch je bila do brezupa drzna ženska, pilot, ki se zlepa ni ustrašil nobene ovire.

Bila je edina ženska – sploh edini civilist nacistične Nemčije – ki je prejela visoko vojaško odlikovanje Železni križec prvega razreda.

Še predno je kdorkoli vedel, da Nemčija gradi svoja prva reakcijska letala, jih je Hanna že pilotirala. To so bili nevarni podvigi, kajti letala z reakcijskimi motorji so bila nekaj povsem novega. Nihče ni vedel, kako se bodo obnašala v zraku . . . ali bodo sploh letela.

In pri poletu v prvi poiskusni seriji se je zgodila nesreča, ki se jo je Hanna potem spominjala do konca življenja. Letalo je nenadoma strmoglavilo in se dobesedno zarilo v zemljo – skupaj s pilotom.

Dva meseca je bila v nezavesti in ko je prišla k sebi, so ji živci tako odpovedali, da si ni upala sama sedeti na stolu. Z neskončno voljo se je prisilila, da je lahko zopet hodila, strah pred višino pa je premagala tako, da se je dala privezati na stol in stol postaviti na rob ravne strehe petnadstropne hiše.

In potem je nekega dne povabila na kosilo nekaj svojih prijateljev. Ko so prišli na dogovorjeno mesto – oficirsko kantino na letališču – so visoko v zraku zagledali neko nenavadno letalo. Letalo je kmalu pristalo in iz njega je skočila nasmejana Hanna.

„Že zopet letim, vse je v redu!" je veselo zaklicala.

Skorzeny jo je prvič srečal poleti leta 1944 v Hitelerjevem hlavnem stanu. Iz nje je lila neuničljiva volja, skoraj fanatična zavest, da še ni vse izgubljeno. Pripovedovala mu je o novih letalih in o tem, kako bo letela z njimi dokler ne bo nebo zopet samo nemško.

Pogovarjala sta se o Peenemuendeju in seriji raket, ki so jih tam preizkušali. Tam je tudi prvič videl polet rakete V 1. Ko je gledal raketo, ki se je vzpenjala kvišku in izginila daleč nad Baltiškim morjem, se je spomnil, da bi lahko to orožje še izboljšali.

Vedel je za ljudi, ki so se prostovoljno prijavili za samomorilske napade. Zaprti v torpedih so se dali pognati proti sovražniku in končali skupaj z ladjo, ki jo je njihov tropedo zadel.

Zakaj ne bi kaj takega poskusili tudi z V 1?

Zavedal se je, da je to zanesljiva smrt za tistega, ki bi se odločil za tak polet, toda naposled je bilo tudi na zemlji le malo drugače. Na tisoče letalcev, ki so morali ostati na trdnih tleh zato, ker je zmanjkalo goriva za letala ali pa letal, je šlo vsak dan v napad z navadno puško – in padali so kot muhe, ker se niso znali bojevati kot pehota.

Vedel je, da bi brž dobil dovolj prostovoljcev, če bi jim ponudil to priložnost. Vedel je, da so mnogi med njimi še vedno pripravljeni umreti za Nemčijo – če bi le njihova smrt lahko odločilno pomagala.

Tam na fronti so umirali brez plačila, slave, zadoščenja, tukaj bi njihova smrt lahko pomenila uničenje sovražnikove leadje, konvoja.

Brž ko se je vrnil iz Peenemuendeja, je zbral okoli sebe strokovnjake iz letalskega ministrstva in dveh letalskih tovarn (Heinkel in Focke-Wulf) in začeli so proučevati, kako bi se dalo raketo V 1 spremeniti v letečo bombo smrti s človeško posadko.

Delali so vso noč in zjutraj je Skorzeny nesel projekt maršalu Miltchu. Ta je izjavil, da bo načrt proučil skupaj s svojimi strokovnjaki. Ti so načrt sprva zavrnili, potem pa so morali vendarle pristati na njegovo uresničenje – za načrt se je namreč zavzel sam Hitler.

„Jutri bomo začeli s konstruiranjem," je izjavil Miltch nekega dne," in v treh mesecih bo raketa s človeško posadko nared. Toda kje boste dobili prostovoljce, ki bi bili voljni sami sebe pognati v smrt? "

Tedaj se je spomnil na Hanno.

Poklical jo je in ji povedal, kaj pripravljajo z V 1. Ali se ji zdi ideja zanimiva?

„Seveda!' je vzkliknila pri priči. Tudi njej se je porodila ista misel ko je obiskala kraj, kjer so preizkušali rakete, toda vsi, ki jim je razlagala svojo zamisel, so dejali, da je neuresničljiva, naravnost nora.

„Čimprej naredite prvo bombo", mu je rekla, ko sta nehala govoriti. Iz vsake njene besede je vel optimizem in Skorzeny je dobil novo vzpodbudo za delo.

● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE ŠŠK ● IZ MALHE

● JOŽE HUDALES

9

Ljudska kultura v Šaleški dolini

LJUDSKO VEROVANJE

Z današnjim člankom zaključujemo naš nekajtedenski sprehod po najrazličnejših pojavih ljudske kulture v naših krajih. Ogledali si bomo nekaj elementov ljudskega verovanja. S to zadnjo temo bomo segli že na področje ljudske umetnosti, ki bi po vsebini tudi sodila v okvir teh člankov, vendar pa njeno raziskovanje terja drugačen pristop in predznanja zato ga prepuščamo drugim.

Ljudsko verovanje bi na kratko lahko označili kot svetovni nazor, vendar je to zelo obsežen pojem in zajema vse dejavnosti s katerimi se človek ukvarja. Zato ga tudi mi večkrat nismo mogli ločiti ob obravnavanju materialne, še bolj pa ljudske kulture. Glede na prvine, ki so v njem bi lahko ločili predkrščanske ostanke različnega izvora in zaključen sistem krščanske religije, ki seveda prevladuje. Predkrščanski elementi, ki smo jim posvetili precejšnjo pozornost že v člankih o najpomembnejši h letnih praznikih in praznikih življenjskega kroga, so še vedno živi v različnih bajkah in pripovedkah in pesmih o demonih, duhovih, škratih, podvodnih možeh, vilinskih bitjih mori itd., kjer nam kažejo na različne oblike praslovanske vere. Poglejmo si nekaj primerov iz okolice Velenja.

Nekdaj so bivale v podzemeljski votlini Pilanci pri Hudi luknji zale žene (VILE). Te so Tisnikarju, kmetu ki je živel na Tisniku (hrib nad votlino) večkrat svetovale kaj naj seje. Neke zgodnje pomladi so mu rekle: „Sej bob, sej bob!" Tisnikar je res storil tako in tisto leto je imel toliko boba, da ga ni imel kam spraviti. Dokler so zale žene prebivale tam je bilo vsako let tako in Tisnikar je imel vsega v izobilju. Pozneje so se vile prestavile, ker so pastirji preveč pokali z biči okoli njihovega prebivališča in od takrat ni bilo več tako dobro v tistih krajih. Podobno bajko opisuje tudi Davorin Ravljen v povesti Mrtvi ognjenik za področje Belih vod, vile pa imenuje žalik žene.

Med zelo stara, prav gotovo še predkrščanska ljudska izročila lahko uvrstimo tudi tista, ki govorijo o zmaju (LINTVERJU). V okolici Velenja se je o njih ohranilo tole. Če pride lintver v hrib, gre vse za njim, skale in plazovi, če pa se bojujeta dva lintverja gre vse v zrak. Če znese sedem let star petelin jajce v steklenico in če to zamašijo in vržejo v jezero ali močvirje, se bo po sedmih letih izvalil iz jajca zmaj. To so le še skromni ostanki bajke, ki je znana v vsem vzhodnem delu Alp. (Ivan Grafenauer Razprave SZU 1959).

Nasploh lahko rečemo, da je bila Šaleška dolina področje mnogih takih starih izročil, še posebej takozvanih ajdovskih pripovedk, ki nam jih je ohranil Lovro Kuhar v delu Od Kotelj do Belih vod. To dejstvo poudarja tudi slovenski zgodinar Jaro Bašelj kot enega izmed argumentov za hipotezo, da je bila rimska poštna postaja Upellae nekje v bližini Velenja in ne v Vitanju, kot je slovensko zgodovinopisje mislilo doslej. Da bi to z gotovostjo lahko trdili, pa bi bilo treba seveda natančno poleg drugega pretresti in primerjati vse elemente ljudskega izročila v obeh krajih.

V praslovanskem verovanju imajo pomembno vlogo tudi različna magična dejanja in predmeti, s katerimi so skušali odvrniti nesrečo. Primerov zanje smo navedli dovolj že ob opisovanju šeg v prejšnjih treh člankih. Tu imajo svoje korenine tudi mnogi poznejši zagovori, različni medicinski recepti in molitveni obrazci, ki naj bi zanesljivo odpravili to ali ono bolezen pri ljudeh. Ti so bili zbrani v knjigi Kolmonov žegen, ki so jo verjetno poznali tudi v naši dolini, mogoče od tu izvira ime zdravila za boljšo mlečnost živine (prvi članek).

Že to, še bolj pa vera v čarovnice dokazuje, da tudi krščanska religija ni mogla mimo praznoverja starejših obdobij. Vera v čarovnice pa je v srednjem veku postala celo množična histerija, ki je zajela vse, od najbolj neukih pa do najbolj izobraženih ljudi. Preganjanje in sežiganje čarovnic je trajalo nato še vse do 18. stoletja (zadnji proces proti njim je bil na Slovenskem v Gornji Radgoni 1745), v ljudskem verovanju pa so verjeli v čarovnice celo do začetka 20. stoletja.

Tudi v Šaleški dolini so bile pripovedi o čarovnicah še pred vojno zelo žive. Svoje shajališče so te imele pri Rečici na Trnovcu, kjer je studenec iz katerega ne more nihče piti, ne da bi postal bolan. Tu se čarovnice posvetujejo kam bodo šle in kakšno škodo bodo počele. Ostalo izročilo o njih, ki ga je največ ohranil Mlinšek, pa pripoveduje predvsem o tem, kakšno škodo lahko napravijo, in kako se jih je moč obraniti, o čemer pa smo že pisali v nekaterih prejšnjih člankih.

Za konec pa še nekaj besed o pomenu in namenu članka. Kot smo poudarili že na začetku je v nasprotju z naslovom članek zelo fragmentaren v dvojnem smislu. Najprej zato, ker ne upošteva vseh področij ljudske kulture, ali pa tista področja, ki jih obravnava ne podaja enakomerno in v skladu z njihovo pomembnostjo. Drugič pa zaradi same narave virov, ki so v člankih uporabljeni. Tako največji del virov obsega izročilo in same pojave ljudske kulture s terena, toda samo s področja Škal, Šaleka, Topolšice in v manjši meri še Slemena, Zavodenj in Belih vod. Drugi najpomembnejši vir – rokopisna zapuščina Franja Mlinška, pa je prav tako omenjena le na najožjo okolico Velenja, Podkraja in Škal. Tretja vrsta virov pa je zame postala literatura z različno etnološko tematiko, ki omenja največkrat za nas ohlapen pojem Šaleška dolina. Tu je treba še poudariti, da vsi do sedaj našteti viri izvirajo iz terenskega dela, medtem ko drugi vsaj tako pomemben kompleks virov iz arhivov razen v dveh primerih sploh ni bil uporabljen. Tako lahko na koncu vso fragmentarnost članka pripišemo dejstvu, da je plod le nekajmesečnega dela na tem področju, nekaj pomanjkljivosti pa gre tudi na račun izbora gradiva, tako da posamezna nadaljevanja tvorijo neko zaključeno celoto, pri čemer marsikak sicer pomemben element ljudske kulture ni dobil tistega mesta, ki mu gre.

Namen članka bo dosežen morda že s tem, da bo bralec pričel drugače vrednotiti manifestiacije ljudske kulture v svojem vsakdanjem okolju, če bo celo sam zapisal ustno izročilo, ki še živi v njegovem kraju, saj mu je neprimerno bolj dostopno kot etnologu, do katerega so ljudje vsaj v začetku nezaupljivi. Če bo ta svoj zapis še posredoval Muzeju slovenskih premogovnikov v Velenju, ali pa če bo to ustanovo opozoril na obstoj redkih predmetov iz materialne kulture, potem bi lahko bili z odzivom več kot zadovoljni. Toda tudi taka prizadevanja bi ostala tako kot ta članek nepopolna, če ne bo v bližnji prihodnosti na občinskem nivoju zasnovana, finančno omogočena in izvedena sistematična akcija, ki bi fiksirala stanje ljudske kulture, kakršno je danes. Čim dalj bomo s tem odlašali tem pičlejši bodo rezultati, zato velja ukrepati takoj.

Še nekaj o literaturi, ki sem jo najbolj pogosto uporabljal, za vse tiste, ki bi se želeli bolj poglobiti v obravnavano snov.

Najbolj splošna dela s področja etnologije so: Novak Slovenska ljudska kultura in Struktura slovenske ljudske kulture, nato N. Kuret: Praznično leto Slovencev, V Moederndorfer Verovanja, običaji in uvere Slovencev in še P. Vlahovič Etnologija naroda Jugoslavije – Etnološki pregled Slovenije. Poleg teh pa še mnoga dela, ki obravnavajo samo posamezne probleme npr. iz Gospodarske zgodovine Slovencev poglavja o kolonizaciji, živinoreji, čebelarstvu, nabiralništvu, lovu in lovstvu, obrti in kmečki hiši. Iz Slovenskega etnografa 1949 članke: F. Kotnik: O valjanju domačega sukna, F. Baš: Prispevek k zgodovini naših narodnih noš. Iz iste publikacije leta 1954 F. Hribernik: Prispevek k zgodovini mozirskega sukna in iz leta 1955 članek B. Orla Ralo na Slovenskem. Uporabljal sem tudi nekatere publikacije Slovenskega etnografskega muzeja, med njimi Vraževerje na Slovenskem, Lončarstvo na Slovenskem, Ralo in plug, Štajerski lectarji in svečarji, Kmečka hiša v Slovenskem alpskem svetu in še druge. Med uporabljeno literaturo je tudi nekaj del, ki se sicer ne ukvarjajo z etnologijo, vendar sem v njih zasledil mnoge zelo uporabne podatke. Med temi naj omenim knjigi A. Melika Slovenija in še dva članka v Zgodovinskem časopisu leta 1954 in 1971 in sicer J. Šašelj: Upellae – Vi tanje? in M. Natek: Vpliv industrializacije na agrarno pokrajino v velenjski kotlini.

Na koncu naj se še posebej zahvalim Muzeju slovenskih premogovnikov, kjer so nudili vso pomoč, tako pri delu na terenu, kot pri pregledovanju arhivskega gradiva in etnoloških eksponatov.

POPRAVKI (vsi so vsebinski, ne pa popravki tiskarskega škrata)

I. članek, 2. stolpec, zadnji odstavek 3. vrstica Mikavžina – prav – Miklavžina.

II. članek, 1. stol., 4. odst. 4. vrsta naj bito, prav – naj bi se to

III. članek, podnaslov se glasi: Živinoreja in čebelarstvo in ne Živinoreja

1. stol, 1. odst., 2. vrsta v višjih predelih, prav – v nižjih predelih

1. stol., 2. odst., 2. vrsta – saj poleg mleka, prav – saj poleg dajanja mleka

IV. članek, 2. stol., 2., odst., 7. vrsta – Pazdir, prav – pezdir

V. Tu je napaka vsebinska.

V članku namreč ugotavljamo, da je delež vrhhlevnih in vrhkletnih hiš na našem področju zelo nizek. Februarja letos pa so postali znani rezultati raziskave Ivana Sedeja iz Zavoda za spomeniško varstvo iz Celja iz katerih je razvidno da je hiš tega tipa v dolini mnogo več.

VI. členek, 1. stol., 8. odst., 4. vrsta – smešne in, prav – smešne zgodbe in

VII. članek s podnaslovom: Od pusta do kresa je 7. in ne 6.

Slika možnarja ne spada v kontekst članka, objavljena bi morala biti slika križca iz cvetnonedeljske butare.

Na koncu članka manjka: tiste kure, ki so od tega kolača jedle so postale za lisico nevidne.

VIII. članek 2. stol, 3. odst., 8. vrstica – hitro opušča. To dobro kaže primer sicer verne družine iz Škal. Prav – hitro opušča, zlasti v delavskih družinah. To dobro kaže primer sicer verne železničarske družine iz Škal,

KONEC

humor

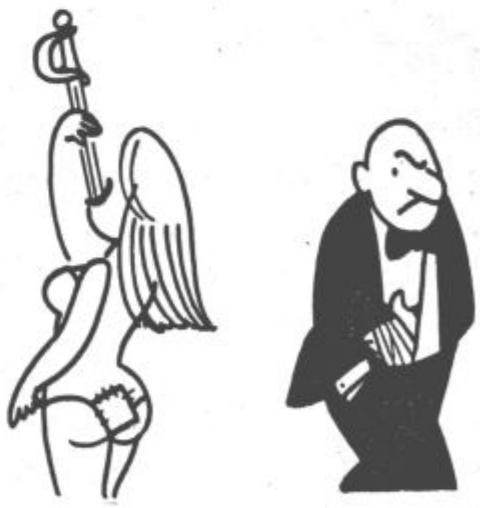

Brez besed

Križanka

VODORAVNO: 1. negotovo dejstvo, 6. ptič s plavalno kožico in z vrečo v grlu, 8. znak za kemično prvino iridij, 9. ime filmske igralke Gardner, 10. kraj pri Zalogu, 13. letopis, kronika, 14. gorski hrbet, gorsko sleme, 17. kar se rabi za brisanje, 19. stikališče dveh ploskev, 20. vas pri Ljubljani pod Krimom, 21. nasprotje prakse, 24. ugoden splet dogodkov.

NAVPIČNO: 1. navadno pokrit hodnik med postajnim poslopjem in železniško progo, 2. pijača starih Slovanov, 3. Gustav Ipavec, 4. glinasta piščal, ovalne ali jajčaste oblike, 5. Najpomembnejši otok v Indoneziji, 6. del vodovodne in plinske napeljave, 7. predlog zgoraj, 11. slovansko moško ime; Smetanova opera, 12. ton, zvok, 15. prerok v Izraelu za vlade kralja Ahaba, 16. športni in otroški igralni rekvizit, 17. kratica za bruto registrsko tono, 18. morski preliv na severu Hudsonovega zaliva „ Welcome, 22. znak za kemično prvino renij, 23. Ivan Čargo.

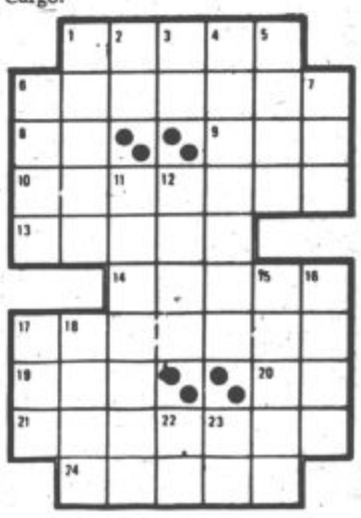

Celovito in poglobljeno oceniti družbenoekonomski položaj

Na seji občinske konference ZKS Velenje so ocenili gospodarska gibanja in uresničevanje ustavne preobrazbe v združenem delu — Precejšen razkorak velenjskega gospodarstva z dogovorjenimi nalogami

Pred prvomajskimi prazniki so se v resničnem delovnem vzdušju zbrali na sejo člani občinske konference ZKS Velenje, da bi ocenili rezultate gospodarjenja v letošnjem prvem tromesečju in jih primerjali z lanskimi v enakem obdobju. Ocena in tudi razprave so bile poglobljene, čutiti je bilo, da hoče organizacija zveze komunistov strniti vse sile, da se gospodarske razmere v velenjski občini ne bodo še slabšale. To pa ne bo naloga le komunistov, pač pa vseh delovnih ljudi, ki jim prav gotovo ni vseeno, kakšna je njihova materialna in življenjska eksistenca. Vendarle pa se komunisti zavedajo, da so odgovorni za gospodarske razmere, zlasti pa, da je njihova naloga, da organizacije zveze komunistov začnejo odločnejšo in korenitejšo akcijo pri reševanju nastalih težav v velenjskem gospodarstvu.

Oceno gospodarskih gibanj in uresničevanje ustavne preobrazbe v združenem delu je za sejo konference pripravila komisija za družbenoekonomske odnose in ekonomsko politiko pri občinski konferenci ZKS, prebrala pa jo je Hermina Klančnikova. Naj iz te ocene povzamemo bistvene ugotovitve.

RAZKORAK

Razvoj velenjskega gospodarstva ne gre več v korak z dogovorjenimi nalogami v slovenski resoluciji, niti ne z načrtovanimi nalogami našega občinskega družbenega načrta. To je bila osrednja ugotovitev na zadnji seji občinske konference zveze komunistov Velenje. Ni potrebno posebej poudarjati, da industrijska proizvodnja ustvarja okrog 75 odstotkov družbenega proizvoda v občini Velenje, zato ima ta odločilen vpliv na gospodarsko rast. Zdaj ugotavljamo, da je industrijska rast na začetku lanskega leta še imela vzpon, kasneje pa je začela upadati. Na to vpliva manjša prodaja na domačem trgu in zadnje čase tudi manjši izvoz. Naj pri tem posebej poudarimo, da je velenjsko gospodarstvo doseglo le polovico izvoza, načrtovanega v letošnjem letu.

Lani se je celotni dohodek nominalno povečal le za 23 odstotkov, vemo pa, da je gospodarstvo velenjske občine v prejšnjih letih dosegalo od 30 do 40 odstotkov povprečne letne stopnje rasti. Čeprav industrijska proizvodnja upada, tako je na seji občinske konference povedal politični sekretar komiteja ZK Franjo Korun, pa se v mnogih delovnih organizacijah še naprej neprizadeto in lagodno obnašajo. Ponekod so lanske zaključne račune sprejemali zelo posplošeno, kot eno izmed obveznosti, ne da bi celovito in poglobljeno ocenili svoj družbeno ekonomski položaj.

V velenjskih delovnih organizacijah tudi preveč zaposlujejo, saj se je lani število zaposlenih povečalo za 12 odstotkov. Zaradi takšnega pospešenega zaposlovanja je lani v občini Velenje prvič po mnogih letih padla produktivnost dela.

NEOBVEŠČENI

Hermina Klančnikova je v uvodni besedi opozorila tudi na nujnost nadaljnjega povezovanja gospodarstva, ker je to še razdrobljeno in se ne more vključiti v večje projekte, tako doma kot v tujini in tudi ne v deželah v razvoju. „Isto velja za prestrukturiranje proizvodnje", je povedala Klančnikova in nadaljevala: „Tudi zaloge dokazujejo, da z dobršnim delom proizvodnje in zdajšnjimi izdelki ne bomo več zanimivi, zato bo nujno bolj smelo in načrtno misliti na povezovanje in združevanje sedanjih proizvodnih zmogljivosti ter na hitrejše uvajanje nove proizvodnje. Na drugi strani pa bi morale predvsem strokovne službe v delovnih organizacijah izdelati celovite programe prodaje izdelkov v tistih deželah, kjer so še možnosti za prodajo."

Na seji občinske konference zveze komunistov Velenje so tudi ocenili, da vodstva in strokovne službe ne obveščajo celovito delavcev in se zavoljo tega ti ne morejo ustvarjalno vključiti pri reševanju zdajšnjih težav, tako v delovni organizaciji, kakor tudi v celotnem združenem delu.

ANGAŽIRANA DRUŽBENOPOLITIČNA AKCIJA

Gospodarski položaj v naši občini je težak, kaj torej storiti, da se ne bo še poslabšal in da bi velenjsko gospodarstvo spravili nazaj na prejšnje tirnice. Člani občinske konference zveze komunistov Velenje so že sprejeli zaključke. Zveza komunistov bo morala spodbuditi in izvesti družbenopolitično akcijo med delavci, zlasti sedaj je za to primeren čas, ko smo začeli gospodariti pod novimi zakonskimi pogoji in ko je pred nami javna razprava o osnutku zakona o združenem delu. Na konferenci so dejali, da se bodo morale razprave in razmišljanja odvijati okrog gospodarskih razmer med delavci. Te pa bodo morali v delovnih organizacijah poljudno in razumljivo obveščati o novih pogojih gospodarjenja in sprotnih zadevah. Samo na ta način bodo ukrepi in dogovorjene naloge dobile podporo, delavci pa se bodo zavzemali za boljše delovne dosežke.

Predsednik velenjske občinske skupščine Nestl Žgank pa je na zadnji seji občinske konference zveze komunistov govoril o izredno pomembni ugotovitvi. V razpravi je dejal, da je potrebno vsa hotenja in zamisli povezovati, pri odpravljanju napak bo pomembna naša enotnost, kajti, kadar smo v velenjski občini bili enotni in strnjeni okrog zveze komunistov, takrat so bili tudi naši rezultati boljši.

USTAVNA PREOBRAZBA V ZDRUŽENEM DELU

V velenjski občini so v glavnem povsod uredili medsebojne osnove odnosov v združenem delu. Za preobrazbo družbenih odnosov sta bistveno prispevali enotna akcija družbenopolitičnih sil, ki jih je vseskozi usmerjala zveza komunistov. Vendar pa organiziranje delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela ni povsod enako v združenem delu in obstajajo razlike. Nekateri še vedno čakajo na vzorčne akte, zadnji čas pa tudi na zakon o združenem delu. Kot smo slišali na seji občinske konference zveze komunistov, je takšnemu stanju kriv zavesten odpor posameznikov in tehnokratskih skupin, ne pa zgolj neznanje in nerazumevanje. Zategadelj samoupravna organiziranost v velenjski občini še ni najbolje razvita. Delavci marsikje še ne odločajo o delovnih dosežkih in odnosih v družbeni reprodukciji. Člani konference pa so obravnavali še na širše probleme pri dohodkovnih odnosih in opozorili na ta problem v elektroenergetskem kombinatu Velenje, kjer imajo v eni organizaciji združenega dela dva sistema ugotavljanja in obračunavanja dohodka. V tej OZD temeljna organizacija elektrarna Šoštanj še vedno posluje na klasičnem stroškovnem principu.

Če želimo v občini Velenje izboljšati razmere v gospodarstvu, potem se moramo vsi prizadevno lotiti dela. Akcija, ki so jo začeli na seji občinske konference zveze komunistov, bo uspešnejša, če bodo družbenopolitične organizacije strnjeno delovale. Odločnejši in korenitejši posegi pa bodo izboljšali sedanje težave v gospodarstvu velenjske občine.

LJUBAN NARAKS

Vedno pripravljeni

Zbori delovnih ljudi in samoupravni organi v delovni organizaciji RŠC Velenje ter v TOZD so v preteklosti že večkrat obravnavali vloge za enotne akcije tako v organizacijskem, kot v finančnem pogledu in so imeli vedno razumevanje za skupno reševanje zastavljenih vprašanj in nalog.

Tako je delavski svet DO obravnaval tudi vlogo krajevne skupnosti Velenje center – desni breg, v kateri ta skupnost priporoča, da bi delovna organizacija odstopila amortizacijo svojih stanovanj in sicer za financiranje notranjih inštalacij toplovodnega ogrevanja v tej krajevni skupnosti. Delavski svet je obravnaval predmetno vlogo in ugotovil, da je predmetna akcija v skladu s potrebami stanovalcev te krajevne skupnosti, saj v teh stanovanjih, ki so neogrevana, stanujejo rudarji, ki so v preteklosti največ prispevali k izgradnji Velenja. Vsekakor so ti stanovalci z odrekanjem dohodka in osebnega dohodka v svojih delovnih organizacijah prispevali k izgradnji Velenja in doprinesli k standardu v novih stanovanjih, sami pa so ostali brez potrebnega ogrevanja. Na taki podlagi je delavski svet ob odločitvi občanov te krajevne skupnosti, da tudi sami s samoprispevkom financirajo ogrevanje stanovanj, brez pomislekov odločil, da v korist KS odstopi sredstva amortizacije stanovanj za leto 1975 in 1976. Iz diskusij članov delavskega sveta oz. delegacij je bilo zaznati, da so delavci TOZD in DO vedno pripravljeni za enotno akcijo, s katero se prispeva k zboljšanju delovnih in življenjskih pogojev občanov in delavca.

● ZAPIS O CELJSKIH POGOVORIH

Zdajšnji gospodarski položaj

V Celju je bilo prejšnji petek na pobudo vodstev medobčinskih družbenopolitičnih organizacij, sveta osmih občin in področnega odbora gospodarske zbornice pet posvetov regijskega značaja. Direktorji večjih delovnih organizacij, predsedniki občinskih skupščin in izvršnih svetov ter funkcionarji občinskih in družbenopolitičnih organizacij so se v petih skupinah pogovarjali z nekaterimi člani slovenskega izvršnega sveta in republiških institucij o gospodarstvu, politiki cen, kmetijstvu in gozdarstvu, zdravstvu ter o vzgoji in izobraževanju.

Na pogovoru, katerega so se udeležili predsedniki občinskih skupščin in vseh družbenoplitičnih organizacij iz širšega celjskega območja, je sodeloval podpredsednik slovenskega izvršnega sveta Zvone Dragan. Sekretar medobčinskega sveta ZKS Janez Zahrastnik je najprej govoril o gospodarskem in družbenopolitičnem položaju v celjski regiji, Zvone Dragan pa je precej besed namenil pripravam za izdelavo zveznega in republiškega načrta in tudi o sedanjem gospodarskem položaju v Jugoslaviji. Kot je dejal Zvone Dragan, je potrebno vse načrtovanje postaviti na realne osnove. Slovenski družbeni načrt bo po predhodni javni razpravi v juliju sprejela republiška skupščina, v njem pa bodo določeni temelji razvojne politike v naslednjem petletnem obdobju. Zato bodo morali temu planu prilagoditi načrte v vseh drugih sredinah.

Vodilni predstavniki gospodarstva in občin celjskega območja so se zbrali na tri ure trajajoči pogovor s Štefanom Koroščem, Miranom Mejakom, Danico Bresjanac in Milanom Naprudnikom. Najprej je Janez Lenasij razčlenil zdajšnji gospodarski položaj in gibanja v osmih občinah celjske regije, zatem pa je stekla beseda o težavah v posameznih gospodarskih panogah ter o ukrepih, ki so potrebni za oživitev gospodarstva.

Več pripomb je bilo na pogovoru v tej skupini izrečenih na rovaš nekaterih administrativnih ukrepov, ki še niso prilagojeni ustavnim določilom, in kot so dejali nekateri direktorji, zavirajo normalno poslovanje. O teh težavah je podrobno govoril generalni direktor združenih industrijskih podjetij Gorenje Ivan Atelšek. Člana izvršnega sveta Miran Mejak in Štefan Korošec sta sicer omenila, da je nujno preučiti te ukrepe, vendar pa je težišče utrjevanja gospodarstva znotraj delovnih organizacij. Kot smo na tem pogovoru slišali, je na celjskem območju v resnejših težavah tekstilna industrija, lesna in kovinsko predelovalna panoga, zadnji čas pa se s problemi ukvarja tudi velenjski rudnik. Če na kratko povzamemo najpomembnejša opozorila, ki so bila povedana v Celju, potem bodo morali v delovnih organizacijah zmanjšati zaloge, preusmeriti proizvodnjo, več izvažati in se tesneje povezovati. Zlasti je bilo poudarjeno, da se v celjski regiji gospodarstvo še vedno premalo povezuje.

Prehod šolstva na usmerjeno izobraževanje, materialna osnova vzgoje in izobraževanja in še nekateri drugi problemi s tega področja so bile osrednje teme pogovora, na katerem sta sodelovala Emil Rojc, član izvršnega komiteja CK ZKS in Jože Dobršek, predsednik izvršilnega odbora republiške izobraževalne skupnosti. Rešitve materialne osnove vzgoje in izobraževanja bodo morali iskati s tesnim dogovarjanjem z združenim delom. Pred tem pa bodo morali na področju te dejavnosti poiskati primerne ukrepe tudi znotraj svojih vrst. Teh problemov pa je več, kot so poudarili na pogovoru v Celju.

V posebni skupini petkovih celjskih pogovorov pa so se predstavniki celjskega območja sestali še z Milovanom Zidarjem, republiškim sekretarjem za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pogovarjali so se predvsem o hitrejšem povezovanju kmetijstva, ki se v celjski regiji ne razvija dobro, govorili pa so tudi o dohodkovnih odnosih, premijah in regresu ter o sodelovanju med predelovalno in proizvodno industrijo ter trgovino.

Na pogovoru o zdravstvu pa je sodeloval tudi član republiškega izvršnega sveta dr. Anton Fazarinc.

LJUBAN NARAKS

Uspelo srečanje lutkovnih skupin Slovenije

V Velenju je bilo od 7. do 9. maja srečanje pionirjev lutkovnih skupin Slovenije, ki je letos potekalo v okviru jugoslovanskih pionirskih iger „Naša domovina pod svobodnim soncem". Srečanje, na katerem je sodelovalo šestnajst lutkovnih skupin iz pionirskih odredov posameznih šol, so organizirali občinska in republiška zveza prijateljev mladine, zveza kulturno prosvetnih organizacij Velenje in Slovenije ter Pionirski dom Ljubljana.

S

ZAVAROVALNICA SAVA

ZAVAROVANJE ŽIVINE
in upravljanje po zavarovancih

Pomembnost zavarovanja živine je vedno večja, čeprav jo štejemo še za sorazmerno mlado panogo zavarovanja. Pravi razmah je doživela po drugi svetovni vojni oziroma 1952. leta, ko se je vključil riziko zdravljenja in je to zavarovanje prevzela zavarovalnica.

Živinoreja je žal v naših krajih še vedno več ali manj na meji rentabilnosti pač zato, ker je v končni fazi živalska proizvodnja občutljiv beljakovinsko prehrambeni artikel.

Vzporedno z usmerjanjem kmetij na intenzivno živinorejo in s tem kvalitetnejših živali, katerim nenehno raste vrednost, kar daje posameznikom kakor skupnemu gospodarstvu večje perspektive v živinoreji. Zato so živinorejci iskali in se še zanimajo za vse možnosti, da zavarujejo svojo živino na eni strani, po drugi strani pa so zopet težnje za čim cenejše in čimbolj široko jamstvo.

Zavarovalnica je imela in ima posluh do tovrstnega zavarovanja. Organizirani so bili sestanki z živinorejci — zavarovanci po vaseh in formirane najprej na manjših področjih, v zadnjem času pa na področjih občin zavarovalne skupnosti živinorejcev za skupinska zavarovanja živali.

Na čelu te zavarovalne skupnosti je bil izvoljen odbor, ki skrbi za pravilen potek zavarovanj in izplačanih odškodnin. Ta odbor ima tudi svoj pravilnik na podlagi katerega pravilno tolmačijo zavarovancem zavarovalne pogoje na svojem področju.

Vsako zavarovalno leto so odboru predloženi na vpogled tehnični rezultati vplačanih premij in izplačanih odškodnin. Nadalje sta ob tej priliki praviloma prisotna predstavnika veterinarske in področne kmetijske pospeševalne službe. Tako je medsebojno sodelovanje in upravljanje zavarovanja bolj izpopolnjeno.

S tem načinom upravljanja je zavarovancu — živinorejcu dana možnost, da s svojimi predlogi pripomore k izboljšanju zavarovanja živine.

Na tej podlagi upravljanja se zavarovanje živine nenehno širi, saj so tudi doseženi lepi uspehi.

Na območju naše POSLOVNE ENOTE Celje, ki zajema področje osmih občin (Celje, Žalec, Mozirje, Velenje, Laško, Šentjur, Šmarje, Slov. Konjice) je v skupnem zavarovano preko 30.000 glav goveje živine; 7000 prašičev in okrog 1.000 konjev.

Zavarovalnica si prizadeva postopek zavarovanja izboljšati in poenostaviti tako, da bo zavarovanec živinorejec pod čimbolj ugodnimi pogoji zavaroval svojo živino.

hotel paka

GOSTINSKO PODJETJE
»PAKA« Velenje

Ob jezeru v Velenju je odprt

MINIGOLF

Pridite tudi vi na partijo minigolfa!

MINERVA - ŽALEC Zabukovica

POLIETILENSKE CEVI
IN USTREZNI SPOJNI ELEMENTI
ZA:

- TLAČNE CEVOVODE
- DRENAŽO
- HIŠNO KANALIZACIJO
- KANALIZACIJO

MINERVA — ŽALEC Zabukovica
Tovarna za predelavo plastike in kovin.

Delovna skupnost vzgojno varstvenega zavoda Šoštanj obvešča starše, da je vpisovanje otrok v zavod (Šoštanj, Šmartno ob Paki, Topolščica) v soboto 22. maja od 9. do 12. ure.

Vpisujemo otroke od 2 do 7 let.

Vpis velja za 1. september 1976

Rudarski šolski center TOZD

praktični pouk obvešča, da so pričeli z odkopavanjem rovnega peska v Paki.

Nakladajo ga vsak dan
od 6. do 14. ure.

PESEK DOBITE
ŠE PO STARI CENI.

Proizvodno
gradbeno podjetje
Gradnja Žalec

Kdor dolgoročno računa — ta gradi s STIBO TERMIČNIM BETONSKIM BLOKOM, saj le ta predstavlja:

- OPTIMALNO TOPLOTNO IZOLACIJO
- ODLIČNO ZVOČNO IZOLACIJO
- NAJVEČJO OBSTOJNOST
- 50% PRIHRANEK PRI ENERGIJI
- 50 CM OPEČNEGA ZIDU

Upoštevajte njegove mehanske fizikalne lastnosti: koeficient toplotne prevodnosti znaša = 0,25 kcal/mh° Celzija, koeficient toplotnega prehoda pri zidu debeline 30 cm, ki je ometan, znaša K = o.65 m^2 h°C.

Za STIBO stenami je ugodno stanovati. Varčujemo dolgoročno, saj so stroški gradnje enkratni, prihranek pri kurjavi pa se ponavlja in celo povečuje iz leta v leto.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO

Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-783, 710-782
Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov — Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027)
Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenih materialov.

belilo za
strojno in ročno
pranje

perborat
special

belinka
tovarna kemičnih izdelkov

KINO

REDNI KINO VELENJE

13. 5. – četrtek ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriška barvna komedija SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA. Režija: Norman Mak Liod. Igra: Dany Kay.

14. 5. – petek ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriška barvna komedija SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA.

15. 5. – sobota ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, nemško-jugoslovanski barvni film WINETOU I. DEL. Režija: Harald Rajnl. Igrajo: Pier Boris, Leks Barcker.

16. 5. – nedelja ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, nemško-jugoslovanski barvni film WINETOU I. DEL.

17. 5. – ponedeljek ob 17.30, REDNI KINO VELENJE, francosko-italijanski barvni film NUNE SVETEGA ARHANGELA. Režija: Paolo Diminici. Igra: Anne Heywood.

17. 5. – ponedeljek ob 19.30, REDNI KINO VELENJE, jugoslovanski barvni film DOKTOR MLADEN. Režija: Mithad Mutapčić. Igrata: Ljuba Tadić, Ljubiša Samardžić.

18. 5 – torek ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, angleški barvni film KAJ POLEŽUJEŠ, RECI KAJ. Režija: Bob Kellet. Igrata: Brian Rix, Leslie Phillips.

19. 5. – sreda ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, angleški barvni film KAJ POLEŽUJEŠ, RECI KAJ.

20. 5 – četrtek ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriška barvna kriminalna DILLINGER. Režija: John Milius. Igrata: Warren Oates, Ben Johnoson.

21. 5. – petek ob 17.30 in 19.30, REDNI KINO VELENJE, ameriška barvna kriminalka DILLINGER.

KINO ŠOŠTANJ

13. 5. – 19.30 – četrtek, KINO ŠOŠTANJ, francoska ljubezenska drama VLAK. Režija: Pierre Granier – Deferre.

15. 5. – sobota ob 19.30, KINO ŠOŠTANJ, jugoslovanski film DOKTOR MLADEN. Režija: Mithat Mutapčić. Igra: Ljuba Tadić.

16. 5. – nedelja ob 17. in 19.30, KINO ŠOŠTANJ, francosko-italijanski barvni film NUNE SVETEGA ARHANGELA. Režija: Paolo Dominici. Igra: Anne Heywood.

19. 5. – sreda ob 19.30, KINO ŠOŠTANJ, ameriška barvna kriminalka DILLINGER. Režija: John Milius. Igrata: Warren Oates, Ben Johnson.

20. 5. – četrtek ob 19.30, KINO ŠOŠTANJ, angleški barvni film KAJ POLEŽUJEŠ, RECI KAJ. Režija: Bob Kellet. Igrata: Brian Rix, Leslie Phillips.

DOM KULTURE VELENJE

17.5. – ponedeljek ob 10. uri, KINOGLEDALIŠČE VELENJE, francosko-italijanski barvni film NUNE SVETEGA ARHANGELA. Režija: Paoolo Dominici. Igra: Anne Heywood.

gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje
gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje
gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje
gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje
gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje
gorenje gorenje gorenje gorenje gorenje

Delavski svet temeljne organizacije združenega dela orodjarna v sestavi Gorenje TGO Velenje

RAZPISUJE

PROSTO DELOVNO MESTO VODJE TOZD orodjarna

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- **da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni in družbenimi dogovori;**
- **da ima srednjo ali višjo izobrazbo strojne ali organizacijske smeri;**
- **da ima 5 let prakse od tega 3 leta na vodstvenih delovnih mestih v TOZD ali delovni organizaciji;**
- **da je moralno in politično neoporečen;**
- **da njegovo dosedanje delo jamči, da bodo doseženi sprejeti cilji TOZD in cilji delovne organizacije ob načelu solidarnosti in vzajemnosti delovne organizacije**

Prijavi je treba priložiti dokazila o izobrazbi, delovnih izkušnjah in potrdilo o nekaznovanju.

Pismene prijave z zgoraj omenjenimi prilogami je treba poslati v 15 dneh od objave tega razpisa na naslov Gorenje TGO Velenje, kadrovska operativa, Velenje, Celjska 5/a z oznako Razpis delovnega mesta vodja TOZD.

Prijave brez prilog in nepravočasne prijave se ne bodo obravnavale.

Podrobnejše informacije daje kadrovska operativa med rednim delovnim časom.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

GORENJE-LESNA Šoštanj

razpisuje
v šolskem letu 1976/77

štipendije

za šolanje na naslednjih šolah:

- **1 Visoka ekonomska šola**
- **1 Višja tehniška šola za lesarstvo**
- **1 višja tehniška varnostna šola**
- **1 tehniška srednja šola za lesarstvo**
- **1 Ekonomska srednja šola**

Na prošnji za štipendijo (1,65) morajo biti overjeni podatki o osebnem dohodku in premoženjskem stanju staršev, priloženo pa zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitih ter življenjepis.

Rok za prijavo je 30. 6. 1976.

RŠC Velenje
Na podlagi sklepa komisije za medsebojna razmerja

RAZPISUJEMO

Po 10. členu samoupravnega sporazuma TOZD EKO delovna mesta

1. **KOVINARJEV**
2. **TOPLOVODNIH ELEKTROINSTALATERJEV**

Pogoji:

ad 1. in ad. 2. se zahteva končana poklicna šola ustrezne smeri.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa. Prijave sprejema kadrovsko-socialna služba RŠC Velenje, Prežihova 3.

Komisija za medsebojna razmerja Gorenje-Lesna Šoštanj

OBJAVLJA

v šolskem letu 1976/77 naslednja učna mesta, za učence v gospodarstvu:

- **5 učnih mest za poklic »stavbni mizar«**
- **2 učni mesti za poklic »sušilničar«**

Rok za prijavo je 30. 6. 1976.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER
VELENJE
neomejena subsidiarna odgovornost
JUGOSLAVIJA
63320 Velenje, Prežihova 3, tel: 850422

INFORMACIJA

o vpisu v rudarsko šolo — Rudarskega šolskega centra Velenje v šolskem letu 1976/1977

V naslednjem šolskem letu bomo vpisovali v rudarsko poklicno šolo za poklic rudar kopač in rudar.

Pogoj za vpis v triletno šolo za rudarja kopača ozkega profila je 6 dovršenih razredov osnovne šole.

Pogoj za vpis v triletno šolo za poklic rudar širokega profila je dokončana osnovna šola.

Šolanje je popolnoma brezplačno.

Učenci, ki se vpišejo v to šolo, dobijo poleg regresov za stanovanje, prehrano malico, itd. še nagrade:

uspeh v šoli in na praksi	dober	prav dober	odličen
1. letnik	350,00	400,00	450,00
2. letnik	600,00	650,00	700,00
3. letnik	650,00	700,00	770,00

Pred letnimi počitnicami prejmejo učenci poleg rednih nagrad še regres za letovanje v višini 900,00 din.

Učenci, ki prejemajo vse te bonitete, se obvežejo, da se po končani šoli 3 leta zaposlijo v rudniku Velenje.

Če si se odločil za eno od navedenih šol, pošlji takoj prošnjo na naslov: RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE, Prežihova 3, 63320 Velenje.

Samoupravna interesne komunalna skupnost – Odbor za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč občine Velenje razpisuje na podlagi 9. 12. člena Zakona o urejanju in oddajanju stavbnih zemljišč ter 4.–8 člena Odloka o urejanju stavbnih zemljišč

Javni natečaj

za oddajo stavbnih zemljišč za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v soseski „Šalek – Gorica" ter v soseski Pesje.

Za gradnjo individualnih družinskih stanovanjskih hiš se oddaja stavbno zemljišče v soseski „Šalek–Gorica" in v soseski Pesje in sicer naslednje gradbene parcele:

1. Za gradnjo individualne stanovanjske hiše v zazidalnem okolišu Pesje parc. št. 1213/1 – nj v izmeri 832 m2
2. Za gradnjo individualne stanovanjske hiše v zazidalnem okolišu Šalek–Gorica parc. št. 3270/6 – sadov. v izmeri 1027 m2 ki ima gradb. št. 285
3. Za gradnjo vrstnih hiš tipa „Terasa – 1"
   grad. št. 319 v približni izmeri 270 m2
   grad. št. 320 v približni izmeri 200 m2
   grad. št. 51 v izmeri 372 m2
   grad. št. 61 v izmeri 175 m2
   grad. št. 62 v izmeri 182 m2

Vse parcele ležijo v k.o. Velenje in imajo oznako gradbene parcele.

Pogoji natečaja so naslednji:

1. Izklicna cena za zemljišče znaša 35.– din za m2 in se mora plačati v treh dneh po pravnomočnosti odločbe o delitvi zemljišča v uporabo, sicer se zaračunajo 12 % obresti. V tej ceni je že zajet občinski prometni davek ter stroški zemljiško-knjižnega prepisa pravice uporabe na zemljišču.
2. Stroški komunalne ureditve posamezne parcele znašajo za sosesko „Šalek–Gorica" 50.000 (petdesettisoč) din in se morajo plačati v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, sicer se zaračunajo 12 % obresti.
3. Stroški komunalne ureditve znašajo za stavbne parcele v Pesju 30,00 din za m2 zemljišča.
   Stroškov komunalne ureditve ne plačajo tisti, ki se izkažejo s potrdilom delovne organizacije, ki je podpisnica samoupravnega sporazuma o komunalni ureditvi soseske „Šalek–Gorica" in v kolikor je taka delovna organizacija poravnala vse obveznosti po sporazumu ter še ni bil izčrpan znesek vloženih sredstev. V plačilu komunalnega prispevka niso zajeti stroški toplovoda, ki bremenijo investitorja neposredno, niti stroški morebitnih asanacijskih del na zemljišču.
4. Stroški komunalne ureditve znašajo za stavbno parcelo v Pesju 30,00 din za m2 zemljišča.
5. Z gradnjo je treba pričeti v roku šestih mesecev in končati v roku treh let po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča v uporabo, sicer izgubi investitor pravico do uporabe. V tem primeru bo sklad pravico do uporabe zemljišča pod enakimi pogoji odvzel, kot ga je dal.
6. Interesenti morajo najmanj en dan pred začetkom javnega natečaja vplačati varščino v višini 3.000– din na račun štev. 52800–652–28073 – Sklad za urejanje in oddajanje stavbnih zemljišč občine Velenje z oznako, da je varščina. Brez vplačane varščine se ponudnik ne more udeležiti natečaja, za eno vplačano varščino pa sme ponudnik kandidirati samo za eno parcelo. Varščina se ob neuspeli ponudbi vrne, ob uspeli pa zadrži in vračunana v plačilo odškodnine za zemljišče. V kolikor ponudnik na natečaju uspe, kasneje pa od ponudbe odstopi, ali se ne drži predpisanih pogojev natečaja, zapade varščina v korist sklada.
7. Sestavni del tega razpisa je Analiza prostih površin v I. fazi zazidave soseske Šalek–Gorica, ki jo je izdelal Zavod za urbanizem Velenje pod štev. 159/MO–MJ z dne 4/12–1973 in ki se nanaša na pogoje zazidljivosti posameznih parcel, ki so v razpisu. Analiza je na vpogled pri zavodu za urbanizem Velenje.
8. Vse ostale stroške v zvezi z gradnjo na oddanih parcelah nosijo investitorji (davek na promet s kmetijskimi zemljišči, gradbeno in lokacijsko dovoljenje, hišni priključki, itd.).

Javni natečaj bo dne 31.5.1976 ob 15. uri na Zavodu za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16.

Vse informacije lahko interesenti dobijo na Zavodu za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16, v uradnih urah.

Številka 464–14/1973–3

mali oglasi

PRODAM

Ugodno prodam dnevno sobo, 2 kavča, 3 fotelje, trodelno omaro in regal. Č. R. Velenje, Prešernova 9 b – 69

KUPIM

Kupim NSU dobro ohranjen, prevožen do 50.000 km. Oglasite se na ime Anton Golob, Celjska 11 b Velenje in navedite ceno!

SOBO IŠČE

Mirno dekle išče sobo v Velenju ali okolici. Naslov v upravi lista.

Mirno dekle, delavka TGO, išče sobo. Naslov pod šifro „Je zelo nujno"

ŽELI SI DRUŽBE

Samski (ne po svoji krivdi) morda bom 26/176/61,5/42, IQ–120 si želi vaše družbe 29. maja 1976. Svoje težave pustite doma. Šifra „Lepi džon K"

SOBO ODDAM

Oddam sobo samski ženski, ki bi pomagala v gospodinjstvu, ostalo po dogovoru. Doroteja Jovanović, Celjska 73 (Staro Velenje)

PREKLICI

Preklicijem hranilno knjižico Era 984/2 na ime Jože Pečolar.

Preklicijem veljavnost osebne izkaznice, delovne knjižice, plačilnega kartončka in mesečne vozovnice ter drugih dokumentov na ime Franc Vesarič, Vitanje, Stenice 26. Dokumente sem izgubil 10. 5. 1976 v okolici Maribora.

Podjetje za distribucijo toplote »TOPLOVOD« Velenje

razpisuje prosto delovno mesto

EKONOMSKI TEHNIK

ZA DELO V BLAGAJNI IN FAKTURNEM ODDELKU!

Nastop službe 1. 7. 1976.

Prošnje pošljite na naslov podjetja, komisiji za medsebojna razmerja, do 10. 6. 1976.

ŠPORT

Kajuhov pokal

Končano je tekmovanje za „Kajuhov pokal", ki ga je organizirala komisija za šport in rekreacijo pri OK ZSMS Velenje in je tradicionalno. Sodelovale so ekipe OO ZSMS iz delovnih organizacij in KS. Tekmovanja so potekala v šahu, plavanju, streljanju, namiznem tenisu, atletiki in malem nogometu. Prehodni „Kajuhov pokal" in največ točk sta osvojili OO ZSMS RŠC RPP (275 točk) ter OO ZSMS Konovo (490 točk).

Rezultati ostalih ekip pa so naslednji:

1. **RŠCP RPP (275 točk)**
2. **Gorenje (265 točk)**
3. **RŠC EKO (–30 točk)**

1. **Konovo (490 točk)**
2. **Šmartno Velenje (352,5 točk)**
3. **Šoštanj (252,5 točk)**

Tekmovanje organizacijsko ni potekalo najboljše. Krivdo za to nosijo člani komisije za šport in rekreacijo pri OK ZSMS, ker niso sodelovali, v mnogih primerih pa tudi vodstva ekip, ki k tekmovanju niso pristopile pripravljeno in disciplinirano. Kajuhov pokal in priznanja bodo podeljena v mesecu maju!

Jože Miklavc

Zmagali rokometaši iz Celja

Na igriščih osnovnih šol Anton Aškerc ter Gustav Šilih v Velenju je bilo prejšnji teden področno tekmovanje osnovnih šol v rokometu. Sodelovalo je sedem ekip: Celje (1. osnovna šola), Mozirje, Radeče, Slovenske Konjice, Polzela, Šentjur in Velenje (osnovna šola Anton Aškerc). Tekmovanje je bilo razdeljeno v dve skupini, kjer je vsak igral z vsakim, nato pa sta zmagovalca skupin igrala za prvo mesto, drugouvrščena za tretjo in tako naprej.

Mladi rokometaši z osnovne šole Anton Aškerc so v prvi tekmi zlahka premagali Konjičane (13:5). Z visokim rezultatom so odpravili tudi Šentjurčane (17:9). z rokometaši 1. osnovne šole Celje, lanskimi prvaki pa so igrali neodločeno 8:8. Ker so imeli rokometaši 1. osnovne šole Celje še boljšo gol razliko so osvojili prvo mesto v skupini, z zmago nad ekipo Polzele (zmagovalcem druge skupine) pa so postalli področni prvaki. Zasluženo, saj so resnično pokazali največ rokometnega znanja.

Mlade rokometaše z osnovne šole Anton Aškerc je drugo mesto v skupini tako potrlo (?), da so jih nato v tekmi za tretje mesto fizično precej slabši igralci iz Radeč zlahka premagali z rezultatom 12:8.

Vrstni red: 1. 1. osnovna šola Celje, 2. OŠ Polzela, 3. Radeče, 4. Anton Aškerc, 5. Mozirje, 6. Šentjur, 7. Slovenske Konjice.

Tekmovanje je resnično zelo skrbno organizirala osnovna šola Anton Aškerc Velenje.

Šoštanjčani praznih rok

Rokometaši Šoštanja so tudi na gostovanju v Ptuju, kjer so igrali s Poletom iz Murske Sobote, izgubili z rezultatom 36:33 (21:15). V začetku so sicer boljši, toda rokometaši Poleta so s hitrimi protinapadi rezultat najprej izenačili na 8:8, nato pa povedli in zanesljivo dobili prvi polčas. V drugem delu je bila igra zelo nervozna, vendar so imeli več sreče rokometaši Poleta ter zasluženo zmagali. Največ golov sta dala za Šoštanj Jančič 10 in Melanšek 9, pri Poletu pa je bil najboljši Benko z devetimi goli.

A. V.

Uspeh velenjskih gimnazijk

Po uspešnem nastopu na srednješolskem občinskem prvenstvu v rokometu so dijakinje velenjske gimnazije nastopile na področnem prvenstvu v rokometu, ki je bilo v Velenju. Zaigrale so zelo dobro in osvojile prvo mesto ter si zagotovile nastop na republiškem prvenstvu, ki bo 24. in 25. maja v Ljubljani.

To je eden največjih uspehov velenjskih gimnazijk v rokometu in želimo jim, da bi tudi v Ljubljani dosegle prav tako lep uspeh.

Rezultati s področnega prvenstva v Celju: EŠC Trbovlje – ŠCBP Celje 4:9 (2:4), EŠC Celje – gimnazija Velenje 2:7 (1:3), ŠCBP Celje– gimnazija Velenje 8:9 (3:6), EŠC Trbovlje – EŠC Celje 6:9 (4:5), EŠC Celje – ŠCBP Celje 6:10 (2:4) in Gimnazija Velenje – EŠC Trbovlje 10:7 (5:5)

VRSTNI RED: 1. Gimnazija Velenje, 2. ŠCBP Celje, 3. EŠC Celje in 4. EŠC Trbovlje

● Poraz Rudarja

V 17. kolu vzhodne conske lige so Velenjčani gostovali v Rogaški Slatini in izgubili tekmo z domačini z visokim rezultatom 5:1 (1:1).

Nogometaši Rudarja so veljali za favorite, vendar so jih borbeni domačini v drugem delu igre nadigrali in osvojili obe dragoceni točki. Edini gol je dosegel Marković v začetku tekme.

Na lestvici vodi Branik z 28 točkami, medtem ko Rudar zaostaja za 3 točke.

V nedeljo igrajo Velenjčani na svojem igrišču proti moštvu iz Beltincev.

● Mednarodni kriterij v kotalkanju

Po devetih letih bomo v Velenju spet lahko videli najboljše kotalkarje iz Švice, Italije, Zvezne republike Nemčije, Jugoslavije. Kotalkarski klub Velenje je namreč sprejel organizacijo 3. mednarodnega kriterija v umetnostnem kotalkanju, ki bo na kotalkališču v Velenju 25. in 26. junija.

● DELAVSKE ŠPORTNE IGRE

V odbojki — Gorenje in Topolšica

V okviru delavskih športnih iger je bil v rdeči dvorani v Velenju finalni del tekmovanja odbojkarjev.

V tekmovanju je sodelovalo 17 moških in 10 ženskih ekip. Pri moških je zmagala ekipa Gorenje (DSSS), ki je premagala odbojkarje ERE (maloprodaja) z rezultatom 3:0.

Odbojkarice Topolšice s pa so premagale ekipo Skupnosti za zaposlovanje z rezultatom 2:0.

VRSTNI RED MOŠKI: 1. Gorenje – DSSS, 2. ERA – maloprodaja, 3. REK – plastika, 4. Gorenje – CHROM-MET, 5. Gorenje – hladilniki, 6. REK – klasirnica, 7. Topolšica, 8. REK – jama vzhod, 9. REK – TEŠ, 10. Tovarna usnja Šoštanj.

ŽENSKE: 1. Topolšica, 2. Skupnost zavoda za zavarovanje, 3. Posebna osnovna šola, 4. KOC – modni salon, 5. Gorenje – CHROM- MET, 6 Gorenje – hladilniki, 7. Gorenje – DSSS, 8. Služba družbenega knjigovodstva, 9. Gorenje – servis, 10. Gorenje – elektronika.

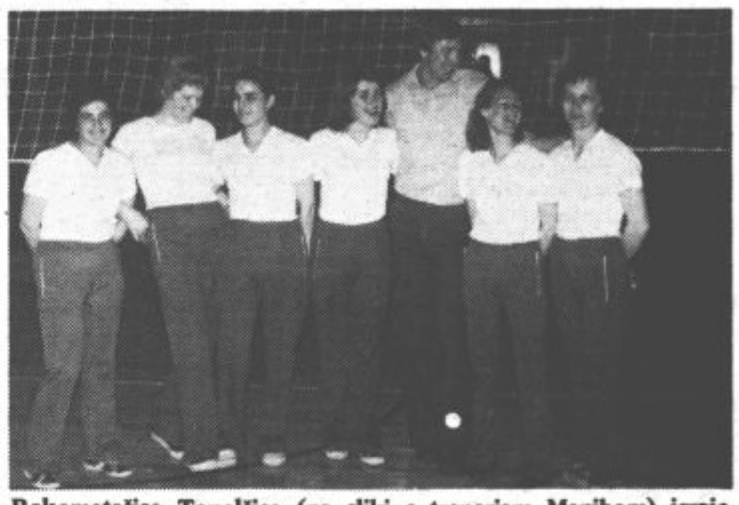

Rokometašice Topolšice (na sliki s trenerjem Menihom) igrajo najboljšo odbojko v občini

Uspešni v Ljubljani

Na letošnjem jubilejnem XX. pohodu po poteh partizanske Ljubljane so med številnimi udeleženci nastopili tudi velenjski atleti. Letos Velenjčani niso bili tako uspešni kot leto poprej, vendar so v obeh najbolj množičnih tekmovalnih prireditvah – partizanskem maršu za moške in ženske, dosegli drugo mesto.

V partizanskem maršu – teku na 25 km je sodelovalo kar 135 ekip. Zmagali so atleti Kladivarja iz Celja. Člani AK Velenje (Milan Balek, Peter Anić, Drago Anić) pa so dosegli drugo mesto.

Me ženskami v teku na 8 km so zmagale študentke Visoke šole za telesno kulturo iz Ljubljane. Ekipa AK Velenje je bila druga (Andreja Šverc, Renata Zupančič in Marija Urankar), tretje pa so bile atletinje iz Raven na Koroškem na čelu z odlično tekačico Nado Šober.

Tudi v tekmovanju „Štafeta zmage" 3 x 1000 m so v konkurenci 50 ekip mladi tekači osnovne šole Miha Pintar-Toleto Velenje dosegli 4. mesto.

Med telesnokulturnimi organizacijami so v „Štafeti zmage" atleti Velenja prav tako dosegli 4. mesto.

Po mnenju trenerja velenjskih atletov Valterja Štajnerja so z doseženimi rezultati Velenjčanov zadovoljni, saj so ponovno dokazali, da so med najboljšimi tekači v Sloveniji. Še posebej velja pohvala za pionirje osnovne šole MPT Velenje.

V Šmartnem le remi

Tokrat nogometašem Šmartnega ni uspelo pobrati polnega izkupička, kljub temu, da so igrali na domačem terenu z ekipo, ki se bori za izpad. Igralcem Vozil iz Nove gorice je uspelo iztržiti neodločen rezultat 1:1, s katerim pa Šmarčani še vedno ostajajo na drugem mestu v SNL. Čeprav so domači igralci večji del srečanja imeli rahlo terensko premoč, jim vendarle ni uspelo ugnati borbene goste, kajti nerazpoloženi napadalci niso znali izkoristiti nekaterih izrednih priložnosti. Edini zadetek za Šmartno je dosegel M. Železnik, potem ko je prestregel lep predložek Benetka in iz neposredne bližine premagal gostujočega vratarja.

ŠMARTNO: Filipović, Podvratnik, Hanžeković(Kompan), G. Omladič, F. Podgoršek, Hribernik, Železnik, Benetek, Prašnikar, A. Omladič. J. KRAJNC

Težko priborjena zmaga

Rokometašice Šmartnega nadaljujejo z zmagovalnim spomladanskim pohodom. Tokrat so v Šmartnem podlegle igralke Borca iz Ljubljane z rezultatom 20:17 (9:11). Sprva je kazalo, da bodo Ljubljančanke pripravile prvovrstno presenečenje, saj so igrale zelo zanesljivo in vodile ves prvi del. V nadaljevanju pa so Šmarčanke zaigrale mnogo bolje v napadu in zanesljivo v obrambi, tako da so kmalu rezultat izenačile, nato pa ga z nekaj zaporednimi zadetki obrnile v svojo korist.

ŠMARTNO: Verbič, Z. Kolenc, F. Kolenc 7, Tajnšek, Gril, Jeraj 1, Šmerc 5, Urankar 7, Meh, Krevzel, Pevnik.

J. KRAJNC

Velenjski rokometaši izgubili v Izoli

Velenjske rokometašice so v 18. kolu slovenske rokometne lige izgubile srečanje v Izoli z domačinkami z rezultatom 14:11 (8:6).

Kljub temu da so domačinke ves čas tekme vodile, so tudi Velenjčanke imele možnost za zmago. Vendar pa Podpečanova, ki je bila s petimi zadetki najboljša, ne more sama odločiti srečanja.

Gole so dosegle še Pocajtova2, ter Hudobreznik, Podbregar, Jan in Djordjević po enega.

Na lestvici so Šmarčanke tretje s 25 točkami, Velenjčanke pa so na osem mestu s 17 točkami.

V soboto igrajo na igrišču v Športnem parku z ekipo Iskre.

Pohod koristi le mladim?

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Velenje je tudi letos na dan Osvobodilne fronte organizirala tradicionalni trim pohod na Paški Kozjak. Čeprav so bili predpraznični dnevi deževni, se je vendarle na startu v Šaleku zbralo okrog 160 občanov, ki so se nato v skupinah podali po delu Šaleške planinske poti in naprej do Paškega Kozjaka. Zanimivo je, da se je pohoda udeležilo kar 122 predstavnikov močnejšega spola in 34 nežnega. Sicer pa je bilo največ mladih od 11 do 15 let, in sicer 60, medtem ko so bili le štirje udeleženci starejši od 50 let.

V vodstvu Goršek

Velenjski šahisti nadaljujejo tekmovanje za prehodni pokal. V tekmovanju za mesec maj je zmagal Goršek 10 točk, 2. Ambrož 8, 3. Kristan 7,5, 4. Pevnik 6,5, 5. Špeh 6,5, 6. Cvar 6, 7. Stropnik 5,5 itd.

Skupno vodi po petih mesecih Goršek 49, 2. Gorjanc 32, 3. Stropnik 27, 4. Vedenik 22, 5. Cvar 21, 6. Špeh 20, 7. Alič 18, 8. Kristan 14, 9. Ambrož 13, 10. Pogorelčnik 11 itd.

● CELJANI NAVDUŠILI

Prejšnji teden so rokometaši Šoštanja povabili v goste prvouvrščeno ekipo Celja, ki vodi v II. zvezni rokometni ligi zahod. Po pričakovanju so igralci Celja zaigrali odlično, in zmagali z rezultatom 37:24 (17:11). Domačini so se dobro upirali. Največ zadetkov za Šoštanj je dosegel Kompan 10, za goste pa Anderluh 8. Pred sto gledalci sta srečanje sodila Kemperle iz Šoštanja in Pečovnik iz Celja.

A. Vohar

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega ljubega moža in atija

JOŽETA DREVA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sostanovalcem, znancem in prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili cvetje. Posebna zahvala upokojencem RŠC ter hvala vsem za poslovilne besede ob njegovem odprtem grobu. Hvala tudi godbi REK Velenje.

Žalujoča žena, hčerki Darinka in Majda ter Jože z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Slavka Avberška

se iskreno zahvaljujemo kolektivu rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje, sodelavcem, rudarski godbi, moškemu zboru Kajuh in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoča žena Lojzka in hčerka Slavica z družino

NAŠ ČAS je ustanovila občinska konferenca SZDL Velenje – Izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje – Uredništvo in uprava Velenje, Titov trg 2, p.p. 89, telefon (063) 850–087 – Uredništvo Ljuban Naraks, Mira Tamše in Stane Vovk – Tehnični urednik Franci Mazovec – Časnik je kot štirinajstdnevnik „Šaleški rudar" izhajal od 1. maja 1965 do 1. januarja 1973 – Zdaj izide vsak petek – Cena je 2 dinarja – Letna naročnina je 80 dinarjev – Za inozemstvo 150 dinarjev – Tekoči račun št. 52800-601-21420 pri SDK podr. Velenje – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tisk Ljudska pravica Ljubljana – Po mnenju sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 8. 2. 1974) se za NAŠ ČAS ne plačujetemeljni davek od prometa proizvodov.

● NAJBOLJŠIM DELAVCEM SAMOUPRAVLJAVCEM

PRIZNANJA

S kratkim nastopom otroškega pevskega zbora z osnovne šole Anton Aškerc se je v prostorih velenjske knjižnice začela 29. aprila svečana seja občinskega sindikalnega sveta, na kateri je predsednik Marcel Medved podelil srebrne znake sindikatov Slovenije 21 posameznikom in eni osnovni organizaciji sindikata (o tem smo poročali že v prejšnji številki) kot priznanje za požrtvovalno in dolgoletno delo pri uresničevanju delavskih interesov in v razvoju ter delovanju v osnovnih organizacijah sindikata ter sindikalne organiziranosti.

Poleg tega so letos prvič podelili priznanja tudi najboljšim racionalizatorjem v občini Velenje, s čimer želijo spodbuditi kar največ sposobnih ljudi k razmišljanju, kako ustvariti boljše delovne pogoje in s tem stalno zmanjševati fizični napor delovnega človeka, obenem pa želijo prihraniti dragoceni denar, ki bi ga sicer morali najemati za uvoz naprav iz tujine. Letos so prejeli priznanja najboljših racionalizatorjev Jože Jelen in Miha Letonje z rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje ter Anton Lesjak iz tovarne gospodinjske opreme Gorenje.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Marcel Medved je podelil na svečani seji občinskega sindikalnega sveta srebrne znake sindikatov in priznanja najboljšim racionalizatorjem v velenjski občini. Na sliki: srebrni znak za Jakoba Grča rja.

JOŽE JELEN je izpopolnil med drugim dvoverižni transporter EB–620 za odvoz drobnega premoga. K njegovi racionalizaciji pa spadata tudi potezna naprava, prilagojena za pogon z električnim vrtalnim strojčkom Victor in naprava za priključek verige kombajna na povratni postaji čela brez hidravlične stojke. Njegove racionalizacije pomenijo poleg olajšanja težkega jamskega dela tudi več kot deset milijonov prihranka za delovno organizacijo.

MIHA LETONJE je s svojimi racionalizacijami, ki se uporabljajo že od leta 1971, dosegel doslej že več kot milijon dinarjev prihranka za delovno organizacijo. Med njegovimi racionalizacijami so najpomembnejše: orodje za razrez profilov, sprememba tehnologije pri izdelavi podporja Hemsceidt in sodelovanje pri izdelavi stroja za kompletiranje valjčkov.

Tudi tretji letošnji nagrajenec – racionalizator ANTON LESJAK se je poglobil v izboljšave, ki zadevajo njegovo delo visokokvalificiranega mizarja. Na izviren in enostaven način je rešil konstrukcijo kotnega spoja pri TV kaseti in s tem dosegel, da ni bilo treba uvažati dragega stroja. S to racionalizacijo so doslej prihranili že več kot 550 tisoč dinarjev.

Na svečani seji občinskega sindikalnega sveta so sprejeli tudi sklep o uvedbi priznanja najboljšim delavcem samoupravljavcem. Priznanje bodo prvič podelili prihodnje leto ob praznovanju delavskega praznika. Komisija za organizacijsko kadrovska vprašanja pri občinskem sindikalnem svetu bo pripravila podrobna merila za izbiro kandidatov. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta pa bo vsako leto šest mesecev pred podelitvijo objavilo razpis v Obveščevalcu.

Praznično za 1. ma

Podobno kot lani je bila tudi letos v velenjski občini vrsta prireditev ob mednarodnem prazniku prvem maju, ki jih je pripravil občinski sindikalni svet. Vrhunec pa je prvomajsko slavje doseglo na večer pred praznikom, ko je podobno kot lani s kotalkališča krenila dolga povorka, v kateri so bili mladi z baklami, rudarji v svečanih oblačilih, športniki, šoferji, gasilci, modelarji – skratka, predstavniki vseh društev in organizacij v občini. Ob zvokih godb na pihala je nato več sto udeležencev prvomajske povorke korakalo po velenjskih ulicah do Rdeče dvorane, kjer so se nato udeležili prvomajskega plesa, na katerem je igral mariborski plesni orkester in ansambel Dobri znanci, pela pa sta Braco Koren in Edvin Fl iser. Prvomajsko povorko so popestrili tudi močna kanonada na velenjskem gradu ter ognjemet na velenjskem gradu ter veliko kresov, ki so zagoreli v ok ških hribih.

Udeleženci povorke so se zbrali na prvomajskem plesu v R dvorani

● Nakopali 377.000 ton lignita

Prejšnji mesec so velenjski rudarji nakopali 377.000 ton premoga. Operativnega mesečnega načrta niso dosegli, sicer pa je bila proizvodnja za 4 % višja od rednega mesečnega načrta.

Skupna proizvodnja v razdobju januar – april 1976 znaša 1,562.000 ton lignita, in je za 7,7 % višja od predvidene redne štirimesečne proizvodnje. Do izpolnitve štirimesečnega operativnega načrta pa manjka proizvodnja skoraj dveh delavnikov.

ČRNA KRONIKA

OB CESTI POBIRAL ŽOGO

Neznana voznica je peljala 12. aprila letos z zmerno hitrostjo po Tomšičevi cesti. Na skrajnem desnem robu vozišča je pobiral žogo otrok Živojin Tolmač. Otrok je žogo pobral in se nenadoma obrnil in hotel nazaj čez vozišče. Zaletel se je v zadnji del vozila, tako da ga je vrglo na zelenico. Zlomil si je levo ključnico, poškodoval levo arkado in dobil odrgnine po vratu.

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

Iz Velenja proti Šoštanju je 16. aprila vozil voznik osebnega avtomobila Ivan Hranjevec. Pri prodajalni Avto Celje je moral ustaviti, za vozilom CE 623–93 last Boža Kopriveca, ki je zavijal levo. V tem času je za njim pripeljal voznik osebnega avtomobila PD 121–36 Amdij Buljabasič, ki pa zaradi prekratke varnostne razdalje ni mogel ustaviti in je s prednjim delom zadel v zadnji del vozila CE 785–86. Škode je za okoli 4.000,00 dinarjev.

NEPRIMERNA HITROST

Iz Celjske ceste je v križišče z Ljubljansko cesto zavijal 16. aprila 1976 voznik osebnega avtomobila CE 765–89 Franc Štahl. Pripeljal je s preveliko hitrostjo in zavijanja ni uspel pravilno izvesti, ker mu je nasproti po Ljubljanski cesti pripeljal voznik osebnega avtomobila CE 822–85 Jože Korun, se je ustrašil, da bo zapeljal preveč v levo in da bi trčenje preprečil je močno zavrl, tako da so kolesa zablokirala in je takrat zapeljal naravnost, ter s prednjim levim blatnikom trčil v levi bok Korunovega vozila. Škode je za okoli 500 dinarjev.

PO SREDINI CESTE

Iz Šoštanja proti Gorenju je 17. aprila letos peljal voznik osebnega avtomobila CE 413–52 Stanko Žgajner. V vasi Skorno je vozil po sredini ceste, nasproti pa mu je prav tako po sredini ceste pripeljal voznik osebnega avtomobila BN–UR–313 Andrej Ledinek. Prišlo je do trčenja, oba voznika pa sta vozila tudi pod vplivom alkohola. Škode na vozilih je za okoli 1 200 dinarjev.

V OBCESTNI JAREK

Voznik osebnega avtomobila CE 377–23 Andrej Maurer je peljal 17. aprila po Partizanski cesti. V bližini odcepa ceste za TGO Velenje, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v levi obcestni jarek, od tam pa v železno ograjo. Škode je za okoli 4.000 dinarjev.

NI SE PREPRIČAL, ČE LAHKO VARNO PARKIRA

Voznik osebnega avtomobila CE 628–62 Franc Podlesnik je pripeljal 22. aprila letos na parkirni prostor pred delavnicami RSC. Hotel je vzvratno parkirati, a se ni prepričal, če lahko to varno stori. Takrat je namreč pripeljal po cesti voznik osebnega avtomobila CE 796–59 Franc Vi šner, v čigar vozilo je Lešnik trčil, tako da je poškodoval oboja vrata. Škode je za okoli 1.700,00 dinarjev.

NI BIL POZOREN

Z dostavnim avtomobilom LJ 392–79 je 23. aprila peljal iz Šoštanja proti Velenju Franc Hribar. Pred njim sta vozila tovorni avtomobil in osebni avtomobil CE 89–10. Pri odcepu gostilne Mraz je tovorni avtomobil zavil levo, za njim pa je prav tako zavijal tudi osebni avtomobil. Hribar ni bil pozoren na osebni avtomobil, ki je vozil pred njim in je s prednjim delom trčil v zadnji del tega avtomobila. Škode je za okoli 3.000,00 dinarjev.

ZDRSNIL S CESTE

Voznik osebnega avtomobila CE 770–77 Alojz Metličar je 2. maja letos peljal po cesti iz Slovenj Gradca proti Velenju. Zaradi neprimerne hitrosti, ga je na nepreglednem ovinku zaneslo na levo stran ceste, kjer je z vozilom nato zdrsnil s ceste. Pri tem se je zadel v dvoje jablanovih dreves in se obrnil na streho. Pri nezgodi je dobil lažje telesne poškodbe, škode pa je za okoli 30.000,00 dinarjev.

PREVEČ V LEVO

Voznik tovornega avtomobila K 35–889 Leopold Wilhelm je peljal 8. tega meseca iz Slovenj Gradca proti Velenju. V Paki je v nepreglednem ovinku vozil z neprimerno hitrostjo in zapeljal preveč na levo stran cestišča ter z zadnjim delom kesona trčil v prednji del tovornega avtomobila K 34–001, ki ga je nasproti vozil voznik Albert Fesl. Pri trčenju je bila poškodovana kabina Feslovega vozila, pri tem je bil on tudi poškodovan, zlomil si je levo nogo in se udaril v prsi in glavo. Škode na vozilih je za okoli 50.000,00 dinarjev.

Seminar za študente

V okviru Šaleškega študentskega kluba Velenje deluje tudi aktiv ZK, ki skrbi za idejno-politično naravnanost članov kluba. Kot vsako leto, je tudi letos 24. aprila pripravil seminar, na katerem so se člani kluba seznanili z nekaterimi zanimivimi temami: družbena samozaščita, nov plačilni sistem, trenutni gospodarski položaj občine Velenje.

Če omenim najprej kar predavanje o družbeni samozaščiti, ki ga je pripravil prof. Ževart, naj poudarim, da je z zanimivimi primeri vzbudil zanimanje za to novo kvaliteto, ki je poleg SLO postala pravica in dolžnost vseh ljudi in občanov, torej tudi študentov. Vemo da je naša država izpostavljena tako zunanjim kot notranjim pritiskom, ki bi radi uničili vse, kar so delovni ljudje ustvarili po vojni. Zato je naša dolžnost, da vse pridobitve zaščitimo pred sovražnim rovarjenjem, da razvijamo dalje naš sistem in se upiramo vsem negativnim pojavom. Tovariš Ževart je poudaril, da morajo mladi v tem procesu odigrati pomembno vlogo. Morajo pa spremeniti prepričanje, da je za vsako napako, ki jim jo je kdo storil, kriva cela družba. Nujno je, boriti se tudi proti tistim posameznikom, ki s svojim neodgovornim obnašanjem rušijo ugled in zaupanje v našo družbeno ureditev.

V drugem delu seminarja je tov. Napotnik, direktor SDK Velenje študente seznanil z novim plačilnim sistemom. Znano je, da smo se vse obdobje po vojni spopadali z inflacijo, gospodarskimi reformami, ki pa niso imele učinka. Da bi takšno nevzdržno stanje popravili, smo konec lanskega in v začetku letošnjega leta sprejeli nekaj pomembnih dogovorov, ki naj bi stabilizirali naše gospodarstvo. (Najpomembnejši bo gotovo zakon o združenem delu.)

Čas je že bil, da se uvede red in ugotovi, kje so legla nelikvidnosti in kdo so tisti, ki žive od dela drugih. Pogoj zato pa je bil prehod od fakturirane realizacije na plačano realizacijo. Dohodek DO se bo sedaj ugotavljal le na podlagi ustvarjenega dohodka ne pa tistega, ki je le na papirjih. Tovariš Napotnik je študente seznanil tudi s posledicami, ki jih je uvedba plačane realizacije prinesla podjetjem. Poudaril je, da če se bodo podjetja držala dogovora o multilateralni kompenzaciji in upoštevala solidarnost, potem tudi posledice novega plačilnega sistema ne bodo tako hude in dolgotrajne kot se zdi.

Zadnji del seminarja pa so študentje namenili pregledu trenutnega gospodarskega položaja v naši občini po uvedbi novega sistema plačevanja. Tovariš Vouk, vodja analitske službe na občini, jih je najprej seznanil s sistemom družbenega načrtovanja. Že v letu 1975 se je pojavila tendenca upadanja gospodarske rasti v občini in nismo dosegli nalog, ki smo si jih zastavili v planu. Nič kaj rožnat pa ni položaj v prvih treh mesecih letošnjega leta. Pokazalo pa se je tudi, da smo v lanskem letu tudi preveč zaposlovali. Ker je bil seminar časovno omejen, je precej vprašanj ostalo odprtih. Vseeno pa je s seminarja vsakdo odnesel mnogo takega, s čimer prej še ni bil seznanjen.

Študentje Saleškega študentskega kluba so tako še enkrat pokazali, da se zanimajo za družbene probleme in si tudi sami prizadevajo, da bi se ti uspešno reševali.

MELITA VOVK

● Gradbeniki iz Sant Aegyda v Velenju

Jutri (15.5.) bo v Domu kulture v Velenju ob 19.30 koncert tovarniške godbe iz Sant Aegyda. Avstrijski godbeniki vračajo s tem obisk velenjski rudarski godbi, ki je pri njih gostovala pred dvema letoma ter kolektivu Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje, ki poslovno sodeluje s tovarno iz tega kraja. Gostitelja REK in rudarska godba vabita občane, da se v čimvečjem številu udeležijo koncerta.

Že desetič podelili bralne značke

Na osnovni šoli Miha Pintar Toledo Velenje so letos že desetič podelili Kajuhove bralne značke. Prejelo jih je 517 učencev centralne in podružničnih šol, kar je največje število doslej.

Na uspeli prireditvi je poleg učencev kot gost nastopil gledališki in filmski igralec Dare Ulaga, znan kot potepuh iz televizijske nadaljevanke Erazem in potepuh. Učencem je pripovedoval o svoji vlogi in skupaj z njimi zapel znane pesmi iz omenjene nadaljevanke.

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

OD 12. DO 16. MAJA prirejajo v pasaži blagovnice STANDARD V VELENJU

era

blagovnica STANDARD in SODOBNA OPREMA

mali sejem

OCENJENIH POHIŠTVENIH ELEMNTOV S POPUSTOM ● GOSPODINJSKIH STROJEV OCENJENIH IN TOVARNIŠKO ZNIŽANIH DO 20% ● KERAMIČNIH PLOŠČIC GORENJE II. in III. VRSTE ● ŠPORTNE IN KAMP OPREME

Dne 16. maja 1976 popoldne prirejamo demonstracijo uporabnosti motornih čolnov na VELENJSKEM JEZERU.

VABIJO BLAGOVNICE era **VELENJE**